

Egészségügyi Gazdasági Vezetők Egyesülete

Egészséggazdasági, egészségpolitikai és szociálpolitikai nemzetközi sajtószemle

2024. I. negyedév 2. sz. (Lapzárta: 2024. febr. 14. 00:00)

Alapító főszerkesztő: Kövesi Ervin (1990-2014; † 2022) – Szerkesztő: Komáromi Béla (2005-)

A rák elleni küzdelem világnapja 2024. február 4.

- Két jelentés a rákos megbetegedések globális helyzetéről (WHO, UICC)
- Rákszűrés és várható élettartam
- Rákos megbetegedések a nyolcvan év fölöttiek körében Hollandiában 1990 és 2019 között
- Onkológiai készítmények Németországban. Empirikus elemzés és a strukturális reform alapkonceptiója (*BARMER Institut für Gesundheitssystemforschung – bifg*)
- Hírességek a rákos megbetegedések áldozatai között

Globális egészségügy

- *Global Risk Report 2024*
- Jelentés a kolera globális helyzetéről
- Jelentés a kanyaró globális felszámolásának helyzetéről (2000-2022)
- Bizottsággal a magány ellen. Az Egészségügyi Világszervezet fellépése a szociális kontaktusok erősítéséért

Európa

- Jelentés az európai klímasemlegesség állásáról
- Epidemiológiai jelentések a szexuális úton terjedő fertőző betegségek helyzetéről Európában (ECDC)
- A HIV/AIDS fertőzések helyzete Európában
- A Hepatitis C prevalenciája az EU/EGT országokban 2019-ben
- Oltásszkepticizmus Európában

Egészségügyi rendszerek (az ÖKZ cikssorozata)

- A norvég egészségügyi rendszer
- Hogyan küzdött meg a dán egészségügyi rendszer a pandémiával?

Egészségügyi statisztika

- A svájci egészségügy statisztikai zsebkönyve 2023 – *Gesundheit – Taschenstatistik 2023* (1. rész): A lakosság egészségi állapota
- A svájci lakosság egészségfelmérése 2022 – *Schweizerische Gesundheitsbefragung 2022*

Kórházügy

- A világ legjobb szakkórházainak rangsora – *World's Best Specialized Hospitals 2024*
- Kórházbarométer 2023. A kórházak gazdasági helyzete Németországban 2022-ben – *Krankenhaus Barometer 2023 (DKI)*

Ápolás

- Az AOK biztosító jelentése az ápolás helyzetéről Németországban 2022-ben. Az ellátás minősége a tartós ápolás területén. Az ápolás minőségügyi atlasza – *Pflege-Report 2023 (WIdO)*
- A BARMER biztosító jelentése az ápolás helyzetéről 2022-ben – *BARMER-Pflegereport 2023*
- Jelentés az ápolási otthonok gazdasági helyzetéről Németországban 2021-ben – *Pflegeheim Rating Report 2024 (RWI)*

Private equity

- Ökonomizálódás és private equity az egészségügyben
- Eredményesség, költségek és minőség a befektetői tulajdonban levő egészségügyi intézményeknél
- Privát befektetők az orvosi praxisok területén Németországban

Infotainment

- Giorgio de Chirico: aurás migrén ihlette a metafizikus festészetet?

Personalia

- Új regionális igazgatók az Egészségügyi Világszervezetnél
- † Elhunyt Carissa F. Etienne, a Pánamerikai Egészségügyi Szervezet volt igazgatója
- Frédéric Valletoux, új francia egészségügyi miniszter
- Elisabeth Baume-Schneider, új svájci egészségügyi miniszter

Melléklet

- Angol nyelvű egészségügyi gazdaságtani mesterképzést indít a 2024-2025-ös tanévtől kezdődően a kolozsvári Babeş-Bolyai Tudományegyetem (BBTE)

A sajtószemle az EGVE honlapján: <http://www.egve.hu/sajtoszemle>

Két jelentés a rákos megbetegedések globális helyzetéről

World Health Organization, 1 February 2024,

International Agency for Research on Cancer (IARC)

Union for International Cancer Control (UICC); World Cancer Day 4. February (62 p.)

Kulcsszavak: globális egészségügy, népegészségügy, rákos megbetegedések, nemzetközi

Forrás Internet-helye:

<https://www.who.int/news/item/01-02-2024-global-cancer-burden-growing--amidst-mounting-need-for-services> ; **IARC:** <https://gco.iarc.fr/en> ;

<https://www.uicc.org/resources/world-cancer-day-2024-equity-report> ;

[https://www.uicc.org/sites/default/files/2024-](https://www.uicc.org/sites/default/files/2024-01/wcd24_equity_report_fa_english_single_pages.pdf)

[01/wcd24_equity_report_fa_english_single_pages.pdf](https://www.uicc.org/sites/default/files/2024-01/wcd24_equity_report_fa_english_single_pages.pdf) ; <https://www.worldcancerday.org/>

A rákos megbetegedések globális prognózisa 2050-ig

Az *Egészségügyi Világszervezet* globális rákkutatási ügynökségének (*International Agency for Research on Cancer – IARC, Lyon*) prognózisa szerint a rákos megbetegedések száma 2022-höz viszonyítva 2050-ig 77%-kal fog növekedni. Ez azt jelenti, hogy 2050-ben az új megbetegedések száma eléri a 35 milliót (2022: 20 millió). A növekedés az ENSZ által alkalmazott *Human Development Index (HDI)* alsó tartományában levő országokban 142%, a közepes tartományban levőkben 99% lesz. A rákos megbetegedések okozta halálozás 2050-ig megduplázódik.

Jelentés az esélyegyenlőség szükségességéről a rákellenes terápiák területén – 2024 Equity Report

A *Union for International Cancer Control (UICC)* jelentése ausztrál, brazil, kínai, hongkongi, kenyai, libanoni, japán, jordán, indiai, malaysiai, mexikói, nigériai, portugál, dél-afrikai, svéd, török és brit kutatók eredményei alapján készült.

A UICC ajánlásai a betegek esélyegyenlőségének biztosítása érdekében: a kormányok vegyék figyelembe az onkológiai ellátásokhoz való hozzáférést befolyásoló rendszerjellegű szociális determinánsokat; a rákkeltő termékek, mint a dohány, alkohol és ultrafeldolgozott élelmiszerek előállításának szigorúbb szabályozása, azok különadókkal való terhelése, terjesztésük korlátozása, a termékjelölés részleteinek előírása.

Az ajánlások között szerepel a lakossági rákregiszterek bevezetése, a leggyakoribb rákos megbetegedések szűrési programjainak kiterjesztése, e programok integrációja a már létező egészségügyi programokba.

Rákszűrés és várható élettartam
JAMA Internal Medicine, August 28, 2023

Kulcsszavak: népegészségügy, rákos megbetegedések, szűrővizsgálatok, rákszűrés, várható élettartam, nemzetközi

Forrás Internet-helye:

<https://jamanetwork.com/journals/jamainternalmedicine/article-abstract/2808648>

A metaanalízis következtetése szerint hat gyakori rákszűrési vizsgálat közül a várható élettartam tekintetében csak egynél számíthatunk szignifikáns nyereségre. Részleges vastagbéltükrözés (szigmoidoszkópia) esetén ez átlagosan 110 napot, mammográfiánál, széklettesztnél és okkult székletvérvénél 0 napot jelent. Az a feltételezés, hogy a rákos megbetegedések korai felismerése meghosszabbítja a várható élettartamot, széles körben elterjedt. A szerzők következtetése ezért is meglepő: nem állapítható meg, hogy azok, akik gyakran járnak szűrésre, tovább éljenek.

A szisztematikus vizsgálat és metaanalízis kilenc éves utánkövetési időtartammal értékelte hat gyakori rákszűrésen való részvétel (mammográfia, kolonoszkópia, szigmoidoszkópia, székletteszt és okkult vér vizsgálata végbélrák felismerésére, komputertomográfia (volt)dohányosoknál, PSA-teszt prosztatarák felismerésére) és az élet meghosszabbodásának ezzel összefüggő esélyeit. Kontrollcsoportként szűrésen nem résztvevő egyének szolgáltak. A kutatás a *Medline* és *Cochrane Library* adatbankokra terjedt ki.

Eredmények

Az eredetileg áttekintett 4.134 szakirodalmi forrás közül mindössze 18 felelt meg a feltételeknek. Ezek összesen 2.111.958 résztvevőre terjedtek ki. Az egyetlen teszt, amelynél a várható élettartam tekintetében szignifikáns nyereséget mutattak ki, a szigmoidoszkópia volt (110 nap, 95%-konfidenciaintervallum, 0-274 nap között).

A várható élettartam tekintetében nem szignifikáns:

- mammográfia: 0 nap (95%-KI – 190-237 nap),
- prosztatarák-szűrés: 37 nap (95%-KI – 37-73 nap),
- kolonoszkópia: 37 nap (95%-KI – 146-146 nap),
- évente vagy kétevente végzett székletteszt: 0 nap (95%-KI – 70,7-70,7 nap),
- tüdőrák-szűrés: 107 nap (95%-KI – 286-430 nap).

Az értékelés nem terjedt ki a méhnyakrák felismerését célzó Pap-kenetre és a bőrrák-szűrésre.

***Rákos megbetegedések a 80 év fölöttiek körében
Hollandiában 1990 és 2019 között***

International Journal of Cancer, First published: 04 September 2023

Kulcsszavak: népegészségügy, rákos megbetegedések, időskorúak, Hollandia

Forrás Internet-helye: <https://onlinelibrary.wiley.com/doi/abs/10.1002/ijc.34705>

Hollandiában a legidősebbek (≥ 80 év) körében gyorsan növekedik a rákos betegek száma, a fiatalabb korosztályokhoz viszonyítva pedig a diagnózis időpontjában súlyosabb stádiumban vannak, rosszabbak a kezelési ráták és a túlélési esélyek.

Az 1990 és 2019 között rákos megbetegedésben szenvedő 2.468.695 esetet a Holland Rákregiszterből (*Netherlands Cancer Registry*) választották ki, akik közül 386.611 esetet (16%) a legidősebbek korcsoportjában diagnosztizáltak.

Eredmények

A rákos megbetegedések abszolút incidenciája a legidősebbek korcsoportjában harminc év alatt megduplázódott (1990: 8.717 eset; 2019: 18.706 eset). Az incidencia rátája 2019 és 2032 között előreláthatóan évente öt százalékkal növekedhet.

A betegség stádiuma a diagnózis időpontjában az időskorúak körében rendszerint rosszabb, mint a fiatalabb betegeknél (életkor: < 80 év). A prosztatatarákot az időskorúak 47%-ánál áttétes stádiumban diagnosztizálják, miközben ez a fiatalabbaknál csak 15%.

Időskorú betegek számára a hormonterápia kivételével sokkal ritkábban kínálják fel az összes beavatkozási lehetőséget (műtét, szisztémás terápia és radioterápia), mint a fiatalabbaknak.

Az időskorúak korcsoportjánál 2015 és 2019 között az egyéves, ill. ötéves túlélési ráta 60%, ill. 26% volt. Az időskorúak egyéves túlélési rátája 2015 és 2019 között 29 százalékponttal alacsonyabb volt, mint a fiatalabbaké. Ugyanezen időszakban az ötéves túlélési ráta az idősebbeknél 37 százalékponttal volt alacsonyabb, mint a fiatalabbaknál.

***Onkológiai készítmények Németországban.
Empirikus elemzés és a strukturális reform alapkonceptiója***

BARMER Institut für Gesundheitssystemforschung (bifg), Berlin, Februar 2024 (22 p.)

Kulcsszavak: gyógyszer, onkológiai készítmények, költségek, Németország

Forrás Internet-helye:

https://www.bifg.de/publikationen/epaper/10.30433/ePGSF.2024.003?utm_source=newsletter&utm_medium=email&utm_campaign=Newsletter+03%2F2024+-+Onkologische+Zubereitungen

Az ambuláns onkológiai készítményekkel való ellátás empirikus strukturális elemzése
Az elemzés alapjául a BARMER biztosító 2022. évi gyógyszerértékesítési adatai szolgáltak. Szövetségi szinten a kötelező betegbiztosítás gyógyszerellátása keretében a BARMER biztosító az összes betegpénztár között a legmagasabb, egyhatednyi (14%) részesedéssel rendelkezik. Az onkológiai készítmények szegmensében a BARMER biztosítóra ugyancsak a teljes piac egyhatede jut. A korábbi elemzések és egyéb külső adatok azt tanúsítják, hogy a BARMER által feltárt strukturális információk tökéletesen megfelelnek a szövetségi szintű teljes piacnak. A validálás során figyelembe vették a kötelező betegbiztosítás gyógyszerellátási gyorsinformációs rendszerének (www.gkv-gamsi.de) adatait és az Insight Health (www.insight-health.de) piackutatási eredményeit.
A parenterális készítmények előállításának struktúrája, arányai és eloszlása szövetségi szinten 2022-ben

Az ambuláns onkológiai ellátás területén összesen csaknem 630.000 parenterális készítményre felírt receptet számoltak el. Ez a BARMER összes receptjének 1,0%-a. E receptek bruttó költségei 931 millió EUR-t tettek ki, ami a BARMER gyógyszerköltségeinek 11,5%-a.

A készítmények előállítása és kiadása tekintetében a legnagyobb részesedéssel 40,6%-kal, maguk az azokat előállító és kiadó közgyógyszertárak rendelkeznek. Őket a készítményeket maguk előállító kórházi gyógyszertárak követik. E két kombináció aránya közötti különbség a felírt mennyiség tekintetében 11%, a költségarány tekintetében 3,5%. Ez azt jelenti, hogy a kórházi gyógyszertárak az ambuláns ellátás területén átlagosan magasabb árú készítményeket számolnak el, mint a közgyógyszertárak.

Az ambuláns onkológiai ellátás területén parenterális készítményeket előállítók száma, struktúrája, költségei 2022-ben

Az ambuláns onkológiai ellátás céljaira előállított készítmények tekintetében a receptek 46%-os arányával a kórházi gyógyszertárak állnak az első helyen. Ez 281 előállító helyet jelent, ami az összes előállító 51%-a. Ha összevetjük a közgyógyszertárak és a specializált előállító helyet arányát, arra jutunk, hogy a kórházakon belüli és azokon kívüli előállítók aránya 2022-ben fele-fele arányban oszlott meg. A piac reformjának tehát az összes releváns előállítóra ki kell terjednie.

Hírességek a rákos megbetegedések áldozatai között

Medscape, 16. August 2023

Kulcsszavak: népegészségügy, rákos megbetegedések, sztárok, hírességek, nemzetközi

Forrás Internet-helye:

https://deutsch.medscape.com/artikelansicht/4912792?ecd=WNL_mdplsfeat_230817_mscpedit_de_etid5758150&uac=347207CJ&impID=5758150

Ronald Reagan amerikai elnöknél végbéldaganatot diagnosztizáltak. A műtét során eltávolítottak egy polipot és a bél 60 cm-es szakaszát. A betegséget legyőzte. 93 éves korában Alzheimer-kórban halt meg.

Audrey Hepburn időskorában emberjogi aktivistaként tevékenykedett, a *Unicef* nagykövete volt. 1993-ban bélrákban halt meg.

Chadwick Boseman amerikai színész 43 évesen halt meg bélrákban. Négy évig szenvedett, de több filmjét is a terápia idején forgatták.

Napoleon Bonaparte halála előtt gyomorfájdalmakra panaszkodott, hányt, lefogyott. A boncolás során nagyméretű gyomordaganatot találtak. [*Lásd részletesebben: Egy svájci patológus Napóleon halálának okáról, 2022. 2. sz.*]

Gertrude Stein írónő, **műgyűjtő**, a 20. század eleji avantgárd művészek támogatója. Párizsi szalonjában megfordult Ernest Hemingway, F. Scott Fitzgerald, Ezra Pound, Henri Matisse és Pablo Picasso. 1946-ban 72 éves korában halt meg gyomorrákban.

Peter O'Toole pályája az 1970-es években megszakadt, amikor gyomorrákot állapítottak meg nála. De túlélte és még négy évtizedig színpadi és filmszerepeket alakított. 2013-ban 81 éves korában halt meg.

Melissa Etheridge énekesnőnél egy turnéja idején, 43 éves korában diagnosztizálták a mellrákot. Anyja, apja, nagynénje és nagyanyja is rákos volt. A mai napig fellép.

Theresa Heinz Kerry (John Kerry volt amerikai külügyminiszter felesége) mindkét mellében daganatot találtak, ami ritkán fordul elő. Mindkét oldalon egy más ráktípus korai stádiumát diagnosztizálták. Rehabilitáció után otthoni környezetben gyógyul.

Yul Brynner amerikai színész mintegy öt doboz cigarettát szívott el naponta. 1985-ben 65 éves korában, három hónappal utolsó színpadi fellépése után halt meg tüdőrákban. Halála előtt még szerepet vállalt egy dohányzás elleni reklámfilmben.

Donna Summer, a diszkókirálynő, bár jómagam soha nem dohányzott, mégis tüdőrákos lett. 2012-ben 63 éves korában halt meg.

[*Lásd még: A hollywoodi filmsztárok pénzért dohányoztak. A Tobacco Control tanulmánya, 2008. 45. sz.*]

Global Risk Report 2024

World Economic Forum, 10 January 2024 (124 p.)

Kulcsszavak: globalizáció, világpolitika, világgazdaság, kockázatok, kihívások, Global Risk Report, nemzetközi

Forrás Internet-helye:

<https://www.weforum.org/publications/global-risks-report-2024/in-full/> ;
https://www3.weforum.org/docs/WEF_The_Global_Risks_Report_2024.pdf

A ***Global Risk Report 2024*** összeállítására a ***Világgazdasági Fórum*** megbízásából került sor. A közreműködő 1.500 nemzetközi szakértő álláspontja szerint az elkövetkező évben a világ számára a klímaváltozás és annak következményei jelentik a legnagyobb kockázatot.

Első megközelítésben azonban a közeljövőben a legnagyobb kockázatot a lakosság félretájékoztatása és megtévesztése jelenti. Ez egyebek között azzal is összefügg, hogy az elkövetkező három évben csaknem hárommilliárd ember választhat új kormányt. A kockázatok toplistáján az első öt helyen három olyan kockázat is megjelenik, amelyek nem kapcsolódnak a környezethez: a társadalmi megosztottság, a kiberbizonytalanság és a fegyveres konfliktusok.

Mindez középtávon változni fog. Tíz éven belül a világot fenyegető három legnagyobb kockázat már összességében a klímaváltozással fog összefüggni. Többek között az extrém időjárási események, a bolygó rendszereinek kritikus átalakulása (a tengerszint megemelkedése, a jégtakaró összeomlása), a biológiai sokféleség megszűnése, az ökoszisztémák összeomlása.

Jelentés a kolera globális helyzetéről

World Health Organization, 11 January 2024 | Emergency Situational Updates (16 p.)

Kulcsszavak: globális egészségügy, népegészségügy, fertőző betegségek, járványügy, kolera, Egészségügyi Világszervezet, nemzetközi

Forrás Internet-helye: <https://www.who.int/news-room/fact-sheets/detail/cholera> ;
<https://www.who.int/publications/m/item/multi-country-outbreak-of-cholera--external-situation-report--10---11-january-2024> ;
<https://www.who.int/emergencies/situations/cholera-uptake/> ;

Lapzárta előtt: Multi-country outbreak of cholera, External situation report #11 – WHO, 12 February 2024 (18 p.): <https://www.who.int/publications/m/item/multi-country-outbreak-of-cholera--external-situation-report--11---12-february-2024>

- Az *Egészségügyi Világszervezet* előzetes adatai szerint 2023. január 1. és december 15. között világviszonylatban 667.000 kolerás megbetegedés és ezzel kapcsolatban 4.000 haláleset fordult elő. Ebben az időszakban összesen 30 ország jelentett be kolerás eseteket. 2022-ben 44 ország jelentett be eseteket, ami a 2021-ben 35 ország által bejelentett esetekhez viszonyítva 25%-os növekedést jelent.
- Csaknem egy év telt el azóta, hogy az Egészségügyi Világszervezet a harmadik sürgősségi fokozatba sorolta, azaz a nemzetközi szinten legmagasabb egészségügyi sürgősségi helyzetté nyilvánította a kolerát. Jelenleg az Egészségügyi Világszervezet a kulcsfontosságú tanulságok azonosítása érdekében áttekinti a kolera globális helyzetére adott válaszlépéseket, az elkövetkező hónapokban pedig ott, ahol jobb koordinációs tevékenységre lesz szükség, megteszi a megfelelő bizonyítékokon alapuló kiigazításokat.
- Az Egészségügyi Világszervezet, a kitörések számának és azok földrajzi elterjedésének, továbbá a vakcinák és egyéb erőforrások hiányának figyelembevételével, továbbra is a legnagyobb globális egészségügyi kockázatok közé sorolja a kolerát.
- A legsúlyosabban érintett régió az Egészségügyi Világszervezet Afrikai Régiója, ahonnan 17 ország 2023-ban egész évben kolera eseteket jelentett be. A helyzet a dél-kelet és közép-afrikai szubrégiókban a legsúlyosabb. A Kongói Demokratikus Köztársaságban hetente csaknem 1.000 esetet jelentenek be. Zimbabweban, közelebbről Harare, Manicaland, és Masvingo tartományokban az esetszám folyamatosan növekedik. Mozambikból növekvő esetszámról és földrajzi szóródásról számolnak be. Burundi és Zambia ugyancsak folyamatosan aktív kolera kitörésekről számol be.
- Afrika szarva szélesebb régiójában, többek között Szudánban az esetszám növekedése volt megfigyelhető, ahonnan hetente több mint 1.000 új esetet jelentettek és a földrajzi elterjedés területe is növekedett, ami súlyosbította az egyébként is drámai humanitárius válságot. Etiópia ugyancsak jelentős kihívással néz szembe, ahonnan hetente mintegy 400 új esetet jelentenek be.

Jelentés a kanyaró globális felszámolásának helyzetéről (2000-2022)

World Health Organization, 16 November 2023 Joint News Release

Centers for Disease Control and Prevention (CDC),

Morbidity and Mortality Weekly Report, November 17, 2023 / 72(46);1262–1268

Kulcsszavak: globális egészségügy, népegészségügy, járványügy, fertőző betegségek, kanyaró, US Centers for Disease Control and Prevention (CDC), Egészségügyi Világszervezet, nemzetközi

Forrás Internet-helye: <https://www.who.int/news/item/16-11-2023-global-measles-threat-continues-to-grow-as-another-year-passes-with-millions-of-children-unvaccinated> ; https://www.cdc.gov/mmwr/volumes/72/wr/mm7246a3.htm?s_cid=mm7246a3_w ;

Kapcsolódó: A 30-fold rise of measles cases in 2023 in the WHO European Region warrants urgent action, WHO Europe, 14 December 2023: <https://www.who.int/europe/news/item/14-12-2023-a-30-fold-rise-of-measles-cases-in-2023-in-the-who-european-region-warrants-urgent-action>

Az *Egészségügyi Világszervezet* és a *US Centers for Disease Control and Prevention (CDC)* közös jelentése szerint miután az átoltottsági ráta világviszonylatban csökkent, a kanyaró miatti halálesetek száma 2022-ben 2021-hez viszonyítva 43%-kal növekedett. Ugyanebben az időszakban a bejelentett esetek száma 18%-kal növekedett, ami világviszonylatban 9.232.300 esetnek és 136.000 halálesetnek felel meg, elsősorban gyermekek körében (2021: 7.802.000 eset; 95.000 haláleset). A jelentés szerint 2022-ben 37 országból, 2021-ben 22 országból jelentették a járvány kitörését. A legérintettebbek az ázsiai és afrikai országok. 2021-2022-ben a bejelentett kanyaró esetek száma világviszonylatban 67%-kal, a súlyos kitörésekkel szembesülő országoké 68%-kal növekedett.

A kanyaró elleni oltások száma 2022-ben enyhén növekedett, miután a pandémia és annak hatásai visszaesést váltottak ki a globális egészségügyi rendszerekben. Ebben az évben mindenesetre 33 millió gyermek nem kapta meg a vakcina legalább első dózisát, 11 millió pedig a másodikat.

Ahhoz, hogy a lakosságot védettnek tekinthessük a kitörésekkel szemben, az átoltottsági rátának az oltási ciklus teljes időtartama alatt el kellene érnie a legalább 95%-ot. A globális átoltottsági ráta az első dózisnál 83%-ot, a másodiknál 74%-ot tett ki.

A legszegényebb országokban nem sikerült újra fellendíteni az oltásokat, az átoltottság 66%. Brazília azon tíz ország közé tartozik, ahol 2022-ben több gyermek nem kapta meg az első dózist, mint azelőtt. Erre a tíz országra jut a 22 millió be nem adott vakcina több mint fele. A jelentés szerint Brazíliában félmillió gyermek nem kapta meg az oltást. Brazília eredményei az oltási törekvések visszaesését tükrözik. 2016-ban Brazíliát kanyarómentessé nyilvánították, ám a 2018-as kitöréseket követően a tanúsítványt 2019-ben visszavonták. 2018-ban 9.325 eset fordult elő. 2019-ben pedig az esetszám 20.901-re növekedett. 2020-ban 8.100, 2021-ben 676, 2022-ben 44 esetet számláltak. Az átoltottság Brazíliában egy adott pillanatban elérte a 95%-ot, 2021-ben azonban már csak 59%-ot tett ki.

***Bizottsággal a magány ellen. Az Egészségügyi Világszervezet
fellépése a szociális kontaktusok erősítéséért***

World Health Organization, 15 November 2023 News release

Kulcsszavak: globális egészségügy, globális szociálpolitika, szociális háló, szociális izoláció, magány, Egészségügyi Világszervezet, nemzetközi

Forrás Internet-helye: <https://www.who.int/news/item/15-11-2023-who-launches-commission-to-foster-social-connection> ;
<https://www.who.int/groups/commission-on-social-connection>

Az ***Egészségügyi Világszervezet*** következtetése szerint a magány negatív hatást gyakorol az emberek egészségi állapotára. Ezért most kezdeményezéssel áll elő a szociális kontaktusok erősítéséért, ami kedvező eredményekkel járhat az egészségre.

Tedros Adhanom Ghebreyesus, az Egészségügyi Világszervezet főigazgatója szerint a stroke, a szorongásos zavarok, a depresszió és az öngyilkosság kockázata az erős szociális kontaktusokkal nem rendelkező emberek számára magasabb. A magányos emberek idő előtti halálozásának kockázata legalább olyan magas, vagy akár magasabb, mint a dohányzás, elhízottság vagy légszennyezés okozta halálozása.

A szociális izoláció nemcsak a gazdag országokban élő időskorúak körében megjelenő jelenség. A világ sok országában, az összes korcsoportba tartozó emberek szenvednek amiatt, hogy kevés kontaktust tartanak fenn barátaikkal és rokonaikkal. Bizonyos tanulmányok szerint ez a jelenség világviszonylatban a serdülők 5-15%-át, az időskorúak egynegyedét érinti. Ezek a becslések azonban minden valószínűség szerint túl alacsonyak.

Az új bizottság feladata, hogy az elkövetkező három év során terveket dolgozzon ki, amelyek előmozdíthatják a szociális kontaktusok erősítését a világ minden országában, függetlenül azok jövedelmi színvonalától. A bizottságnak meg kell vizsgálnia a jó szociális kontaktusoknak a társadalmak gazdasági és szociális fejlődésére gyakorolt hatását is.

A bizottság társelnökei: Chido Mpemba (Zimbabwe) és Vivek Murthy (Egyesült Államok).

Jelentés az európai klímasemlegesség állásáról
European Scientific Advisory Board on Climate Change,
Copenhagen, 18 Jan 2024 (358 p.)

Kulcsszavak: környezetegészségügy, klímaváltozás, széndioxid kibocsátás, klímasemlegesség, European Scientific Advisory Board on Climate Change, Európai Unió

Forrás Internet-helye:

<https://climate-advisory-board.europa.eu/news/eu-climate-advisory-board-focus-on-immediate-implementation-and-continued-action-to-achieve-eu-climate-goals> ;

European Scientific Advisory Board on Climate Change:

<https://climate-advisory-board.europa.eu/> ;

Aktuális kapcsolódó: A Bizottság felvázolja, hogyan lehet fenntartható módon lekötöni, tárolni és felhasználni a szén-dioxid-kibocsátást a klímasemlegesség 2050-ig történő elérése érdekében, Európai Bizottság, Sajtóközlemény, 6 Február 2024:

https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/hu/ip_24_585

A 2021-ben alapított, koppenhágai székhelyű ***European Scientific Advisory Board on Climate Change*** az Európai Unió részére a klímaváltozás kérdéseiben tanácsadással szolgáló független kutatóintézet. A kutatók álláspontja szerint az emissziókat az Európai Unióban 2040-ig 1990-hez viszonyítva 90-95%-kal kellene csökkenteni. Az Európai Bizottság a tervek szerint 2024 februárjában teszi közzé 2040-ig terjedő klímacéljait.

Az Európai Unió kinyilvánított célkitűzése a széndioxid kibocsátás 2030-ig 55%-kal való csökkentése és a klímasemlegesség 2050-ig való elérése, amit a „fit-for-55” törvénycsomagban, az ún. ***Green Deal*** keretében foglalt össze. A jelentés szerint azonban ennek eléréséhez a tagállamoknak további intézkedéseket is el kell fogadniuk.

Az EU klímapolitikai kerettervének hatékonyabb továbbfejlesztése és elérése érdekében a szakértők 13 intézkedés bevezetését és különböző időszakokra való ütemezését javasolják. Most a tagállamoknak kell lépniük. 2030-ig meg kell hozni a szükséges reformokat. Egyebek között át kell alakítani a kibocsátás-kereskedelmi rendszert, az EU politikájának pedig most már teljes egészében a fosszilis tüzelőanyagok leépítésére kell irányulnia.

Silvia Pastorelli, a Greenpeace EU melletti klímamegbízottja szerint az EU saját klímapolitikai tanácsadói nagyotmondásban nagyon jók, a bejelentések után azonban valójában semmi sem történik. Európa túl későn csökkentette az emissziót, az emissziós görbének mostanra már meredekre kellett volna váltania. Az Európai Uniónak végre be kellene jelentenie, hogy mikor állítják le a fosszilis tüzelőanyagok használatát és ki kellene dolgoznia ennek megvalósítási terveit. Ez a feladat azonban már a következő Bizottságra és a következő Parlamentre hárul.

***Epidemiológiai jelentések a szexuális úton terjedő
fertőző betegségek helyzetéről Európában***

European Centre for Disease Prevention and Control (ECDC), 8 Dec 2023

Kulcsszavak: népegészségügy, epidemiológia, fertőző betegségek, szexuális úton terjedő betegségek, European Centre for Disease Prevention and Control (ECDC), Európa

Forrás Internet-helye: ECDC, 8 Dec 2023: <https://www.ecdc.europa.eu/en/news-events/rising-rates-sexually-transmitted-infections-across-europe>

Az *Európai Betegségmegelőzési és Járványvédelmi Központ (European Centre for Disease Prevention and Control – ECDC)* epidemiológiai jelentései szerint a szexuálisan terjedő fertőzések rátája egész Európában növekedik. A trend elsősorban a chlamydia, a gonorrhoea, a lymphogranuloma venereum (LGV) és a szifilisz tekintetében aggasztó. A folyamat egyebek között az azitromicinnel és ciprofloxacinnal összefüggő antibiotikum-rezisztenciának is tulajdonítható.

Gonorrhoea - Annual Epidemiological Report for 2021, 8 December 2023 (11 p.):
<https://www.ecdc.europa.eu/en/publications-data/gonorrhoea-annual-epidemiological-report-2021> ; https://www.ecdc.europa.eu/sites/default/files/documents/gonorrhoea-annual-epidemiological-report-2021_0.pdf ; [Lásd még: *Az ECDC jelentése a gonorrhoea helyzetéről Európában 2017-ben, 2019. 11. sz.*]

Chlamydia - Annual Epidemiological Report for 2021, 8 December 2023 (8 p.):
<https://www.ecdc.europa.eu/en/publications-data/chlamydia-annual-epidemiological-report-2021> ;
<https://www.ecdc.europa.eu/sites/default/files/documents/AER%20Chlamydia%202021.pdf> ;

Lymphogranuloma venereum - Annual Epidemiological Report for 2021, 8 December 2023 (7 p.): <https://www.ecdc.europa.eu/en/publications-data/lymphogranuloma-venereum-annual-epidemiological-report-2021> ;
https://www.ecdc.europa.eu/sites/default/files/documents/lymphogranuloma-venereum-annual-epidemiological-report-2021_0.pdf ;

Syphilis - Annual Epidemiological Report 2021, 23 Oct 2023 (10 p.):
<https://www.ecdc.europa.eu/en/publications-data/syphilis-annual-epidemiological-report-2021> ; <https://www.ecdc.europa.eu/sites/default/files/documents/syphilis-annual-epidemiological-report-2021.pdf> ; [Lásd még: 2012. 49. sz.]

Congenital syphilis - Annual Epidemiological Report for 2021, 23 Oct 2023 (6 p.):
<https://www.ecdc.europa.eu/en/publications-data/congenital-syphilis-annual-epidemiological-report-2021> ;
<https://www.ecdc.europa.eu/sites/default/files/documents/congenital-syphilis-annual-epidemiological-report-2021.pdf>

A HIV/AIDS fertőzések helyzete Európában
World Health Organization, 29 November 2023

Kulcsszavak: népegészségügy, fertőző betegségek, HIV/AIDS, Egészségügyi Világszervezet, Európai Gazdasági Térség (EGT), Európa

Forrás Internet-helye: https://www.who.int/health-topics/hiv-aids#tab=tab_1 ;
Men and HIV: evidence-based approaches and interventions, WHO, 29 November 2023 (48 p.): <https://iris.who.int/bitstream/handle/10665/374354/9789240085794-eng.pdf?sequence=1>

Az **Egészségügyi Világszervezet** jelentése szerint az **Európai Gazdasági Térségben (EGT) (Európai Unió és Európai Szabadkereskedelmi Társulás)** a bejelentett HIV-fertőzések száma 2022-ben 2021-hez viszonyítva növekedett, 2019-hez viszonyítva azonban csökkent. Az **Európai Betegségmegelőzési és Járványvédelmi Központ (European Centre for Disease Prevention and Control – ECDC)** a fertőzések helyzetének „stabilitásával” számol.

Az Európai Gazdasági Térség országaiban 2022-ben összesen 22.995 HIV-diagnózist jelentettek be, a fertőzési ráta 100.000 lakosra 5,1. Ez 2021-hez viszonyítva 30,8%-os növekedést, 2019-hez viszonyítva 3,8%-os csökkenést jelent. A legmagasabb fertőzési rátát Ciprusról (218 eset) és Észtországból (250 eset), a legalacsonyabbat Szlovéniából (42 eset) jelentették.

HIV-ráták 2022-ben: Európai Gazdasági Térség: 100.000/5,1; Egészségügyi Világszervezet Európai Régiója: 100.000/12,4.

A HIV-diagnózisok rátája az előző évekhez hasonlóan 2022-ben férfiaknál (100.000 lakosra 7,3 eset) magasabb volt mint nőknél (100.000 lakosra 2,9 eset). 2022-ben az összes bejelentett HIV-diagnózis 33,3%-a (7.656) és azon diagnózisok 45,8%-a, ahol a fertőzés módja ismert volt, férfiak közötti szexuális kapcsolatra jutott.

Az Egészségügyi Világszervezet Európai Régiójához tartozó 49 országban 2022-ben a HIV-diagnózisok száma 110.486 volt, ami 100.000 lakosra 12,4 esetet jelent. Ez 2021-hez viszonyítva 4,2%-os növekedést, 2019-hez viszonyítva 20,5%-os csökkenést jelent.

A 100.000 lakosra jutó ráta az Orosz Föderációban (38,4), Ukrajnában (29,8), a Moldovai Köztársaságban (28,4), Cipruson (24,1), Kazahsztánban (20,7), Örményországban (19,2), Észtországban (18,8), Írországon (17,5), Fehéroroszországban (17,2), Georgiában (16,5) és Kirgizisztánban (16,5) volt a legmagasabb. A legalacsonyabb (2,0 és annál alacsonyabb) rátát Szlovéniából (2,0), Észak-Macedóniából (2,0) és Bosznia-Hercegovinából (1,7) jelentették.

A Hepatitis C prevalenciája az EU/EGT országaiban 2019-ben
Lancet Regional Health – Europe (2023; DOI: [10.1016/j.lanepe.2023.100792](https://doi.org/10.1016/j.lanepe.2023.100792))
European Centre for Disease Prevention and Control (ECDC)

Kulcsszavak: népegészségügy, fertőző betegségek, Hepatitis C, Európai Gazdasági Térség (EGT), Európai Unió

Forrás Internet-helye:

[https://www.thelancet.com/journals/lanepe/article/PIIS2666-7762\(23\)00211-9/fulltext](https://www.thelancet.com/journals/lanepe/article/PIIS2666-7762(23)00211-9/fulltext) ; <https://www.ecdc.europa.eu/en/hepatitis-c> ;

RKI HepMig-Studie:

<https://www.rki.de/DE/Content/InfAZ/H/HepatitisC/HepMig-Frankfurt.html>

Christos Thomadakis (Medical School, University of Cyprus, Nicosia) és mt.
a brit kutatók által kifejlesztett „Multi-Parameter Evidence Synthesis“ alkalmazásával próbálták azonosítani azon személyek számát, akiknél a PCR-teszt, vagy a HCV-antigén-teszt aktív fertőződést mutatott ki.

Az Európai Gazdasági Térségben (EGT) (Európai Unió és Európai Szabadkereskedelmi Társulás) a Hepatitis C-fertőzöttek száma eléri az 1,8 milliót. A prevalencia a dél- és kelet-európai országokban magasabb. A fertőzések több mint fele az intravénás drogokat fogyasztók kockázati csoportjára jut.

A kutatók számításai szerint 2019-ben Európában 1.782.923 ember fertőződött meg Hepatitis C vírussal. A tényleges szám 95%-os valószínűséggel 1.638.132 és 1.941.583 közé tehető. A fertőzöttek száma Olaszországban (459.000), Romániában (348.939) és Németországban (196.671) a legmagasabb.

Az aktív krónikus Hepatitis C prevalenciája Romániában a legmagasabb, ahol a lakosság 2,26%-a fertőzött. Észtországban 1,71%, Bulgáriában 1,11%, az Európai Unióban átlagosan 0,50%, Németországban 0,30%. Ezzel szemben Hollandiában 0,04%, Szlovéniában 0,07%, Izlandon 0,10%.

Az intravénás kábítószerfogyasztással összefüggésben fertőzöttek aránya Észak- és Nyugat-Európában a legmagasabb: Dániában 97,43%, Finnországban 95,91%, Ausztriában 93,95%, Németországban 49,29%. Ezzel szemben Lengyelországban mindössze 4,27%, Horvátországban 9,31%, Görögországban 11,49%.

Oltásszkepticizmus Európában

statista, 06. 12. 2023

Kulcsszavak: népegészségügy, immunizáció, oltások, oltásszkepticizmus, Európa

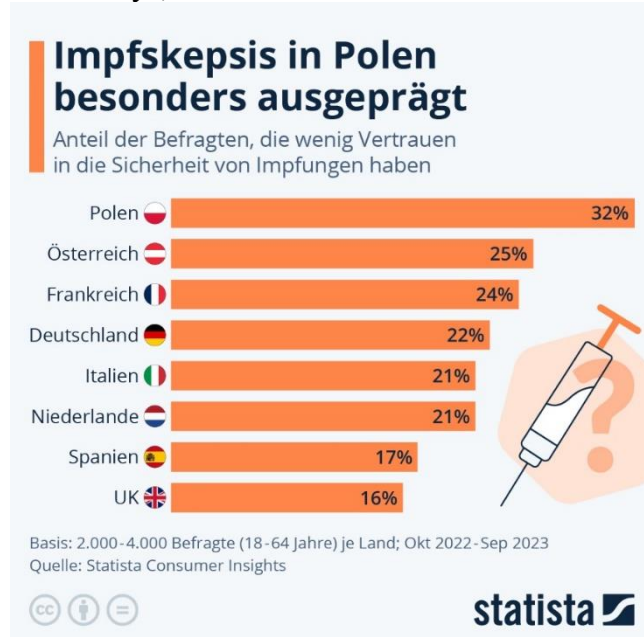
Forrás Internet-helye: https://de.statista.com/infografik/31377/befragten-die-wenig-vertrauen-in-die-sicherheit-von-impfungen-haben/?utm_source=Statista+Newsletters&utm_campaign=323d890126-All+InfographTicker+daily+DE+PM+KW49+2023+Mi&utm_medium=email&utm_term=0_662f7ed75e-323d890126-314561845 ;

Aktuális kapcsolódó: ECDC SURVEILLANCE REPORT. Interim COVID-19 vaccination coverage in the EU/EEA during the 2023–24 season campaigns, ECDC, January 2024: (6 p.):

<https://www.ecdc.europa.eu/sites/default/files/documents/COVID-19-interim-vaccination-coverage-EU-EEA-2023-2024.pdf>

A *Statista Consumer Survey* eredményei szerint Lengyelországban a megkérdezettek 32%-a kevésbé hisz az oltások biztonságosságában, ami az időskorúak alacsony átoltottságában is tükröződik. Az immunizáció biztonságossága iránti bizalmatlanság Európa más országaiban is szélesen elterjedt. Azok aránya, akik kevésbé hisznek az oltások biztonságosságában Ausztriában 25%, Franciaországban 24%, Németországban 22%, Olaszországban 21%, Hollandiában 21%. Az oltások iránti bizalom Spanyolországban és az Egyesült Királyságban magasabb (17%, ill. 16%).

Azok aránya, akik kevésbé hisznek az oltások biztonságosságában

Heinz Brock: A norvég egészségügyi rendszer
Das österreichische Gesundheitswesen (ÖKZ), 64. Jg. (2023) 1-2.

Kulcsszavak: egészségügyi rendszer, Norvégia

Forrás Internet-helye:

<https://www.gesundheitswirtschaft.at/publikation/64-jg-2023-1-2/im-land-der-fjorde/>

A pandémia Norvégiát sem kímélte, de az egészségügyi rendszer sikeresen birkózott meg a kihívással. Ennek magyarázata: az erőteljes elsődleges ellátási szektor, hatékony prevenciós programok, a digitális rendszerek alkalmazása. Norvégia a best-practice kiváló példája a hatékony egészségpolitika vonatkozásában. A pandémia sokkal gyengébb következményekkel járt mint más országokban: A fertőződési és halálozási ráták kilencszer alacsonyabbak voltak mint Európa többi részén. Norvégia egyike annak a három európai országnak, ahol a várható élettartam 2020-ban – még a 80 év fölöttiek körében is – növekedett. A halálozási ráta a pandémia második hulláma idején alacsonyabb volt mint az első idején.

A norvég egészségügyi rendszer túlnyomórészt állami struktúrákra épül. A kórházi és szakorvosi ellátást négy regionális egészségügyi hatóság biztosítja. Az elsődleges ellátást és a népegészségügyi szolgáltatásokat a területi önkormányzatok bocsátják rendelkezésre. Az államilag finanszírozott ellátási kínálat rendkívül átfogó, de a kórházi ellátásban és az ápolási otthonoknál privát önrészeket is alkalmaznak. Az „out-of-pocket”-fizetések a gyermekek, a terhes nők, a minimálnyugdíjasok számára általában évente 2.460 NOK-ra (235 EUR) korlátozódnak.

Norvégia átfogó egészségügyi ellátást biztosít polgárai számára, amely bilaterális egyezmények keretében az Európai Gazdasági Térség és Ausztrália polgárait is kiterjed. A szolgáltatásokhoz való hozzáférés kevésbé függ a betegek szociális helyzetétől, mint az EU-tagállamok átlagában. Csak a fogászati ellátás területén jelentkeznek szociális különbségekből adódó eltérések.

Az általános orvosok általában szerződésben állnak az önkormányzatokkal és többnyire csoportpraxisokban működnek. Kórházba történő beutalás és szakorvoshoz irányítás tekintetében kapuőr szerepet töltenek be. A polgárok szabadon választhatnak kórházat és szakorvost. Kórházi kezelés esetén a szabad választás a teljes európai térségre kiterjed, utazási költségek visszatérítése nélkül.

Az elsődleges ellátási szektor dominanciája miatt a szakorvosi területeken, pl. sebészeti szakoknál orvoshiány mutatkozik. Egyes elektív beavatkozásoknál, mint szürkehályog-, csípő- és térdprotézis-műtéteknél a várólisták hosszabbak mint más európai országokban. Az egészségügyi minisztérium 2021-ben az összes intramurális kezelés tekintetében visszaállította a várakozási idő 50 napnál rövidebb garanciáját.

<i>Az egészségügyi rendszer paraméterei</i>	NO
Lakosság (millió lakos)	5,39
GDP (milliárd USD vásárlóerő paritás)	428
Egy főre eső GDP (USD vásárlóerő paritás)	79.201
Egy főre eső egészségügyi kiadások évente (USD vásárlóerő paritás)	6.582
Egészségügyi kiadások GDP-hez viszonyított aránya (%)	11,4
„Out-of-pocket” (egészségügyi összkiadások %-a)	13,9
Kórházi ágyak	18.281
Intenzív ágyak 100.000 lakosra	5,4
Orvosok száma 1.000 lakosra	5,1
Ápolók száma 1.000 lakosra	18
Születéskor várható élettartam	83,2
COVID19 miatti halálozás 1 millió lakosra (2020.03. - 2022.10)	782
Prevenció által megelőzhető halálesetek (100.000 lakosra)	115

OECD Health Data 2020

Az egy főre eső egészségügyi kiadások a legmagasabbak közé tartoznak Európában, jóllehet az összkiadások GDP-hez viszonyított aránya elmarad az EU-átlagtól. Az egészségügyi kiadások 85%-át állami forrásokból és társadalombiztosítási járulékokból finanszírozzák, ami Európában a legmagasabb arány. A fennmaradó 15% a privát háztartásokra hárul („out-of-pocket”). Az egészségügyi összkiadások nagyjából 30-30%-os arányban oszlanak meg a kórházi fekvőbeteg és ambuláns ellátás, valamint a tartós ápolás között. Ez azt jelenti, hogy Európában tartós ápolásra Norvégia költ a legtöbbet. A kórházak mellett gyógyszerre és orvostechikai eszközökre fordított költségek az EU-átlagnál alacsonyabbak, a prevencióra fordított kiadások nagyjából megfelelnek annak.

A norvég egészségügyi rendszer személyügyi ellátottsága nemzetközi összehasonlításban igen kedvező. Orvosok tekintetében az élvonalhoz tartozik, ápolók tekintetében első helyen áll. Ennek ellenére törekvések tapasztalhatók a fenyegető ápolóhiány megelőzésére. Szembetűnő adat, hogy a Norvégiában működő orvosok és ápolók körében igen magas a külföldön végzettség aránya. Az orvosok több mint 40%-a külföldi diplomával rendelkezik. Ezek fele azonban Norvégiában született, az orvostudományi egyetemeken ugyanis a beiskolázási helyek száma korlátozott, amit sokan lengyelországi, magyarországi és szlovákiai tanulmányokkal váltanak ki.

Sissi Eigruber: Hogyan küzdött meg a dán egészségügyi rendszer a pandémiával?

Das österreichische Gesundheitswesen (ÖKZ), 62. Jg. (2021) 11.

Kulcsszavak: egészségügyi rendszer, pandémia, Dánia

Forrás Internet-helye: <https://www.gesundheitswirtschaft.at/publikation/62-jg-2021-11/daenische-spurensuche/>

A pandémia Dániában 2021 szeptember végéig 2.646 halálos áldozatot követelt, 1.000 lakosra 0,5 koronavírus miatti haláleset jutott (Ausztriában 1,2, Németországban 1,1); a lakosság 75%-a teljesen immunizált volt (Ausztriában 60%, Németországban 65%). Dánia valamit mindenképpen jól csinált. A pandémia halálos áldozatainak száma a népességszámhoz viszonyítva Finnországban, Norvégiában és Izlandon még Dániánál is alacsonyabb volt. Svédországban viszont 1.000 lakosra 1,4 haláleset jutott. Az **Anders Tegnell svéd főepidemiológus** által ihletett lockdown és maszkviselési kötelezettség nélküli különutasság jó gazdasági adatokkal járt, de magas halálozást eredményezett. Dánia a pandémia sikeres megfékezésének pozitív példája. **Dr. Thomas Czypionka egészségügyi közgazdász (Institut für Höhere Studien – IHS, Wien)** és **Hanne Foss Hansen (Institut for Statskundskab, Københavns Universitet)** egybehangzó következtetése szerint a dán siker titka a lakosságnak a kormányzat iránti bizalma és normakövető magatartása.

A koronavírus elleni oltási kampány 2020 december végén kezdődött és 2021 július végéig a lakosság egyharmadát, szeptember végéig 75%-át teljesen beoltották. A dán kormány gyorsan reagált a pandémiára. Az első eseteket 2020. február 27-én regisztrálták, március 11-én pedig már elrendelték az iskolák és egyes közintézmények bezárását. Ausztriában az első lockdown-t 2020. március 16-án, Nagy-Britanniában március 23-án rendelték el.

Mindezen lépéseknél Dánia előnyére vált, hogy az egészségügy digitalizációja tekintetében jelentős eredményekkel rendelkezett. Ez megkönnyítette az oltási kampány lebonyolítását, az emberek tudták, hol kell bejelentkezniük az oltás időpontjáért. A kormánynak lehetősége volt az egyes polgárokkal való elektronikus kommunikációra. A dán digitális oltási regiszter bevezetésére 2013-ban került sor.

Az eddigi sikerek ellenére mind a politikusok, mind a virológusok ódzkodnak a diadalittas kijelentésektől. **Soren Riis Paludan, a virológia professzora (Aarhus Universitet)** úgy kommentálta a korlátozások feloldását, hogy „az ajtót ugyan megnyitottuk, de azt is megmondtuk, hogy szükség esetén azt újra bezárhatjuk”.

[Lásd még: Lakossági vizsgálat Dániában a koronavírussal való újrinfektőről, 2021. 8. sz.]

*A svájci egészségügy statisztikai zsebkönyve 2023 –
Gesundheit – Taschenstatistik 2023
(1. rész): A lakosság egészségi állapota
Bundesamt für Statistik, Neuchâtel 2023 (36 p.)*

Kulcsszavak: egészségügy, statisztika, egészségi állapot, Svájc

Forrás Internet-helye:

<https://www.bfs.admin.ch/bfs/de/home/aktuell/neue-veroeffentlichungen.assetdetail.24131869.html> ;

1. A lakosság egészségi állapota

1. 1. Általános egészségi állapot és fogyatékoság

A születéskor várható élettartam tekintetében Svájc a világelsői közé tartozik. Ez 1990 és 2021 között férfiaknál 7,6 évvel, nőknél 4,9 évvel növekedett. A jó egészségi állapotban várható élettartam 70 év, férfiaknál és nőknél gyakorlatilag egyforma. A férfiak 86%-a, a nők 84%-a jónak vagy nagyon jónak ítéli meg egészségi állapotát. Az életkor növekedésével azonban ez az arány és az általános egészségi állapot rosszabbodik. A 75 év fölöttiek körében a lakosság felét tartós egészségi problémák sújtják. A súlyosan vagy teljesen látássérült személyek 45%-a legalább 65 éves. 1.500.000 személy, a lakosság 20%-a a fogyatékkal élők esélyegyenlőségéről szóló törvény definíciója szerint fogyatékkal élőknek tekinthető. Ezek közül 315.000 személy a mindennapi élet aktivitásaiban erőteljesen korlátozott.

1. 2. Lelki egészség

A lakosság többségének gyakrabban vannak pozitív mint negatív érzései. 85% boldognak érzi magát, csak 3% állítja, hogy kedvetlen vagy deprimált. A lakosság 90%-a részesül elégséges szociális támogatásban az élet nehézségeinek leküzdéséhez. A lakosság 15%-a van kitéve közepes (11%) vagy magas (4%) pszichés megterhelésnek. A leggyakoribb pszichés megbetegedés a depresszió. 2017-ben a férfiak 8%-a, a nők 10%-a szenvedett közepestől súlyosig terjedő depresszióban. 2017-ben a lakosság 6%-át kezelték pszichés megterhelés miatt, 9% szedett legalább egy pszichotrop gyógyszert (antidepresszánt, altatót, nyugtatót). A nők gyakrabban szednek pszichotrop szereket mint a férfiak, az időskorúak gyakrabban mint a fiatalok. 2017-ben a 15 és 24 év közöttiek 1%-a szedett figyelemfokozó gyógyszereket. [Lásd még: *A lelki egészség helyzete Svájcban, 2016. 35. sz.; 2018. 25. sz.; 2019. 22. sz.; 2020. 11. sz.; 2021. 5-6. sz.*]

1. 3. Szív- és érrendszeri megbetegedések és diabétesz

A szív- és érrendszeri megbetegedések a hospitalizáció harmadik leggyakoribb okát és a leggyakoribb halálokat képezik. A szív- és érrendszeri megbetegedések miatti kórházba történő beutalások száma 2002. óta 12%-kal növekedett. Ez elsősorban a népesség növekedésének és elöregedésének tulajdonítható. A halálozások száma

azonban ugyanezen időszakban 14%-kal csökkent. 2020-ban 18.912 személy, ezek kétharmada férfi, szenvedett miokardiális infarktust, 2.349 beteg belehalt; 21.041 személy (több mint fele férfi) szenvedett stroke-ot, 2.790 belehalt.

Magas vérnyomás. 2017-ben a lakosság 18%-a, a 75 év fölöttiek fele szenvedett magas vérnyomásban. A magas koleszterinszinttel rendelkezők aránya 2017-ben 13% volt. 2017-ben a férfiak 5%-a, a nők 3%-a szenvedett diabéteszben.

1. 4. Rákos megbetegedések

Évente több mint 40.000 új esetet diagnosztizálnak. Több mint minden ötödik személy 70-ik életévét megelőzően betegedik meg rákban. A férfiak gyakrabban érintettek mint a nők és férfiak körében a haláleset is több. Az 1980-as évek óta az új megbetegedések rátája a nők körében lassan növekedik. Az új megbetegedések rátája a férfiak körében a 2000-es évek eleje óta enyhén növekedett, azóta tendenciálisan csökkent. A 2009 és 2013 közötti megfigyelési időszak óta előbb enyhén növekedett, majd csökkent. A rákos megbetegedések miatti halálozás mindkét nem körében csökken.

A leggyakoribb rákos megbetegedés férfiak körében a prosztaták, a leggyakoribb halálokok azonban a tüdő-, hörgő és légcsőrák. Nők körében a mellrák a leggyakoribb. A tüdőrák mellett ez a leggyakoribb halálokok. 2015 és 2019 között 230 (0 és 14 év közötti) gyermek betegedett meg rákban, akik közül 23 belehalt. Gyermekkorban a leggyakoribb rákos megbetegedések a leukémiák (31%) és a központi idegrendszer daganatai (24%).

1. 9. Halálokok

2020-ban 76.195 halálesetet regisztráltak, 12%-kal többet mint 2019-ben. A leggyakoribb halálokok: a szív- és érrendszeri megbetegedések, a rákos megbetegedések és a COVID19.

A két leggyakoribb halálokok az első életévben a perinatális halálokok és a veleszületett rendellenességek, 15 és 45 év között a balesetek és az öngyilkosság. 45 év fölött a rákos megbetegedések, 80 év fölött a szív- és érrendszeri betegségek képezik a leggyakoribb halálokokot. 2020-ban a COVID19 miatti haláleseteknél életkorspecifikus megoszlás tapasztalható: a 65 év fölöttiek körében a halálozás magasabb volt, mint fiataloknál.

2020-ban 972 személy követett el öngyilkosságot. 72%-uk férfi, 47%-uk 55 év alatti személy volt. Ugyanezen évben 1.251 személy követett el asszisztált öngyilkosságot (59%-uk nő, 88%-uk 64 év fölötti volt. [Lásd még: A halálokok statisztikája Svájcban, 2013. 21. sz.; 2014. 24. sz.; 2016. 25. sz.; 2019. 2. sz.; 2020. 4. sz.; 2021. 4. sz.; 2022. 6. sz.]

[Lásd még: A svájci egészségügy statisztikai zsebkönyve, 2013. 5. sz.; 2016. 15. sz.; 2016. 34. sz.; 2018. 5-6-7. sz. és Archívum; 2019, 11-13. sz.; és Archívum; 2020. 7-8-9-10-11. sz. és Archívum, 2021. 6-10. sz. és Archívum; 2022. 8-12. sz. és Archívum]

***A svájci lakosság egészségfelmérése 2022 –
Schweizerische Gesundheitsbefragung 2022***

Bundesamt für Gesundheit (BFS)
Medienmitteilung, 29. 1. 2024, 8.30 (3 p.)
14 Gesundheit

Kulcsszavak: népegészségügy, lakossági egészségfelmérés, egészségi állapot, Svájc

Forrás Internet-helye: <https://www.bfs.admin.ch/news/de/2024-0159> ;
<https://www.bfs.admin.ch/bfs/de/home/aktuell/neue-veroeffentlichungen.assetdetail.30127929.html> ;

2022-ben a lakosság 55%-a legalább hét napon keresztül szedett gyógyszert. 1992-ben a lakosság 12%-a, 2022-ben 26%-a szedett fájdalomcsillapítót. A megkérdezést megelőző négy hét során a lakosság egynegyedének voltak súlyos testi panaszai, egyharmada alvászavarban szenvedett.

A gyógyszerfogyasztás harminc éve folyamatosan növekedik: 1992: 38%, 2017 50%, 2022: 55%. A nők 59%-a, a férfiak 51%-a, a 75 év fölöttiek 86%-a szed gyógyszert. A lakosság 26%-a szed fájdalomcsillapítót, 9%-a pszichofarmakonokat (antidepresszánsokat, nyugtatókat, altatókat). A pszichofarmakonok fogyasztásának aránya 2007. óta stabil, a fájdalomcsillapítóké 1992-ben 12%, 2007-ben 20% volt.

2022-ben a lakosság 85%-a jónak vagy nagyon jónak ítélte meg egészségi állapotát. A megkérdezést megelőző négy hét során azonban a lakosság 25%-ának voltak súlyos testi panaszai. A leggyakoribbak: az általános gyengeség (46%), valamint a hát- és derékfájás (45%). Nőknél az általános gyengeség (54%), férfiaknál a hátfájás (40%) a leggyakoribb.

A megkérdezést megelőző tizenkét hónap során a 15 és 64 év közöttiek 8%-a, a 15 és 24 év közöttiek 18%-a, a 25 és 34 év közöttiek 12%-a fogyasztott kábítószer. Az arányok 2017-hez és 2002-höz viszonyítva alig változtak.

A kemény drogok (heroin, kokain, ecstasy, speed) fogyasztása 2002. óta növekedett. Az elmúlt tizenkét hónap során a 15 és 24 év közöttiek 3%-a, a 25 és 34 év közöttiek 4%-a fogyasztott kemény drogot (2002-ben 1-1%).

A szemüveget vagy kontaktlencsét viselők aránya 1992-ben 59%, 2022-ben 68% volt. A rövidlátók aránya az elmúlt harminc évben 32%-ról 43%-ra növekedett. Az 55 év fölöttiek 85%-a használ valamilyen látássegítő eszközt, többségük olvasáshoz.

A világ legjobb szakkórházainak rangsora – World's Best Specialized Hospitals 2024
Newsweek – Statista

Kulcsszavak: kórházügy, szakkórházak, minőségügy, toplista, nemzetközi

Forrás Internet-helye:

<https://www.newsweek.com/rankings/worlds-best-specialized-hospitals-2024>

A *World's Best Specialized Hospitals 2024* toplistája a világ 300 legjobb onkológiai és kardiológiai, 250 legjobb gyermekgyógyászati, 150 legjobb szívsebészeti, endokrinológiai és gasztroenterológiai, 25 legjobb neurológiai, idegsebészeti, ortopédiai, tüdőgyógyászati, urológiai és nőgyógyászati klinikáját veszi számba.

Onkológia: 1. MD Anderson Cancer Center; Houston TX, USA; 2. Memorial Sloan Kettering Cancer Center; New York, USA; 3. Mayo Clinic - Rochester; Rochester MN, USA; 4. Gustave Roussy, Villejuif, France; 5. Samsung Medical Center, Seoul, South Korea.

Kardiológia: 1. Mayo Clinic – Rochester, USA; 2. Cleveland Clinic / Sydell and Arnold Miller Family Heart, Vascular & Thoracic Institute, USA; 3. The Johns Hopkins Hospital, Baltimore, MD, USA; 4. The Mount Sinai Hospital, New York, NY, USA; 5. Massachusetts General Hospital / Corrigan Minehan Heart Center, Boston, MA, USA.

Gyermekegyógyászat: 1. Boston Children's Hospital, Boston, MA, USA; 2. Hospital for Sick Children, Toronto, Canada; 3. Children's Hospital of Philadelphia, Philadelphia, PA, USA; 4. Children's Hospital Los Angeles, Los Angeles, CA, USA; 5. Ann & Robert H Lurie Children's Hospital of Chicago, Chicago, IL, USA.

Szívsebészet: 1. Mayo Clinic - Rochester, Rochester, MN, USA; 2. Cleveland Clinic / Sydell and Arnold Miller Family Heart, Vascular & Thoracic Institute, Cleveland, OH, USA; 3. Massachusetts General Hospital / Corrigan Minehan Heart Center, Boston, MA, USA; 4. The Johns Hopkins Hospital, Baltimore, MD, USA; 5. New York-Presbyterian Hospital-Columbia and Cornell, New York, NY, USA.

Endokrinológia: 1. Mayo Clinic - Rochester, Rochester, MN, USA; 2. Massachusetts General Hospital, Boston, MA, USA; 3. Asan Medical Center, Seoul, South Korea; 4. Cleveland Clinic, Cleveland, OH, USA; 5. Seoul National University Hospital, Seoul, South Korea.

Gasztroenterológia: 1. Mayo Clinic - Rochester, Rochester, MN, USA; 2. Cleveland Clinic, Cleveland, OH, USA; 3. Massachusetts General Hospital, Boston, MA, USA; 4. The Johns Hopkins Hospital, Baltimore, MD, USA; 5. Asan Medical Center, Seoul, South Korea.

[Lásd még: Az International Hospital Federation díjazottjai 2021-ben, 2022. 2. sz.]

***Kórházbarométer 2023. A kórházak gazdasági helyzete Németországban 2022-ben
– Krankenhaus Barometer 2023***

Deutsches Krankenhaus Institut (DKI), Düsseldorf, 27. 12. 2023 (75 p.)

Kulcsszavak: kórházügy, kórházi gazdálkodás, gazdasági helyzet, Németország

Forrás Internet-helye:

https://www.dki.de/fileadmin/user_upload/DKI_Krankenhaus_Barometer_2023_final.pdf

A dokumentum évente a **Deutsches Krankenhaus Institut (DKI)** fenntartói: a **Német Kórház társaság (Deutsche Krankenhausgesellschaft – DKG)**, a **Németországi Kórházigazgatók Szövetsége (Verband der Krankenhausdirektoren Deutschlands – VKD)** és a **Németországi Vezető Kórházi Orvosok Szövetsége (Verband der leitenden Krankenhausärzte Deutschlands – VLK)** megbízásából készül. A **Krankenhaus Barometer 2023** eredményei a több mint 100 ágygal rendelkező engedélyezett általános kórházak reprezentatív megkérdezésén alapultak. A felmérésre, amelyben 388 kórház vett részt, 2023 április közepe és június vége között került sor.

Éves eredmény 2022-ben

2022-ben a több mint 100 ágygal rendelkező kórházak 54%-a veszteséggel zárta az évet. A többlettel záró kórházak aránya 35% volt. 11% kiegyensúlyozott eredményt ért el. Az előző évhez viszonyítva a kórházak gazdasági helyzete jelentősen rosszabbodott. 2021-ben még a kórházak 43%-a volt veszteséges és 44%-a nyereséges. A kisebb (kevesebb mint 299 ágygal rendelkező) kórházak sokkal gyakrabban realizáltak negatív éves eredményt (59%), mint a nagyobbak. Az előző évhez viszonyítva az éves eredmények méreteiktől függetlenül az összes kórháznál, de elsősorban a közepes méretűeknél, rosszabbodtak. 2021-ben még a közepes méretű kórházak 54%-a realizált többletet, 2022-ben már csak 39%.

Várható éves eredmény 2023-ban

A kórházak várakozásai szerint gazdasági helyzetük 2023-ban tovább rosszabbodik. A negatív éves eredményt elérő kórházak aránya 2022-höz viszonyítva előreláthatóan 54%-ról 78%-ra emelkedik, a pozitív éves eredményt elérő kórházaké pedig 35%-ról 7%-ra csökken. A megkérdezett kórházak 15%-a számít kiegyensúlyozott éves eredményre. Feltűnőek a nagyobb (több mint 600 ágygal rendelkező) kórházak pesszimista prognózisai. 2022-ben e kórházak 69%-a számított negatív, 16%-a pozitív eredményre.

A gazdasági helyzet értékelése

A kórházak 78%-a inkább elégtelennek, 5% inkább jónak ítéli meg gazdasági helyzetét, 18% határozatlan. A gazdasági helyzet megítélése az előző évhez viszonyítva az összes kórházi kategóriánál rosszabbodott. Az aktuális gazdasági helyzet megítélése a kórház méreteitől függetlenül összességében kritikus. Különösen drámai a kisebb (kevesebb mint 299 ágygal) és a nagyobb (több mint 600 ágygal rendelkező) kórházak helyzete. E kórházak 80%-a, ill. 85%-a inkább elégtelennek ítéli meg aktuális gazdasági helyzetét.

A gazdasági kilátások értékelése

A kórházak 71%-a arra számít, hogy gazdasági helyzete 2024-ben rosszabbodni fog, 4% helyzete javulásra számít, 25% határozatlan. A gazdasági helyzetre vonatkozó várakozások a közepes méretű (300-599 ágygal rendelkező) kórházaknál kifejezetten borúlátók: 76% számít a gazdasági helyzet rosszabbodására, 1% javulásra. A nagyobb (több mint 600 ágygal rendelkező) kórházak 75%-a is a gazdasági helyzet rosszabbodását vetíti előre.

Energiaárak

A 2022. óta emelkedő energiaárak a kórházak 93%-ánál erőteljes, vagy nagyon erőteljes befolyást gyakorolnak a likviditások helyzetére, elsősorban az eszközbeszerzések és a bérek területén. Ez alól csak kevés kivétel van. A kórházak méretei szerinti megközelítés azt mutatja, hogy az energiaárak növekedése a közepes méretű és nagyobb kórházakhoz viszonyítva a kisebb kórházakat erőteljesebben sújtja. A kórházak 16%-a inkább kedvezőbbnek értékeli az energiaárak növekedésével összefüggő politikai intézkedések (gáz, távhő és áram árstopja tekintetében alkalmazott méltányossági alapok) bevezetését. A kisebb és közepes méretű kórházak kevésbé méltányolják a politikai intézkedések hatékonyságát.

Kontakt: Deutsches Krankenhausinstitut e.V., Hansaallee 201 ; D - 40549 Düsseldorf Tel.: 49-211 / 47 051 17 Email: karl.blum@dkl.de

[Lásd még: Kórházbarométer – Krankenhaus Barometer: 2007. 48. sz., 2008. 52. sz., 2010. 13. sz.; 2012. 6. sz.; 2014. 3. sz.; 2015. 5. sz.; 2016. 1.,3. sz.; 2017. 1. sz.; 2017. 33-36. sz., 2019. 3-11. sz.; Egységes szerkezetben: Archivum; 2020. 1-6.; Egységes szerkezetben: Archivum, 2020. 2. sz., 2021. 2. sz.; 2022. 2-5. sz., Egységes szerkezetben: Archivum: 2022. 5. sz.; 2023. II. 1. sz.]

Az AOK biztosító jelentése az ápolás helyzetéről Németországban 2022-ben.

Az ellátás minősége a tartós ápolás területén.

Az ápolás minőségügyi atlasza – Pflege-Report 2023

Wissenschaftliches Institut der AOK (WIdO), 19. 09. 2023

Kulcsszavak: ápolás, tartós ápolás, minőségügy, Németország

Forrás Internet-helye:

<https://www.wido.de/publikationen-produkte/buchreihen/pflege-report/2023/>

Qualitätsatlas Pflege: <https://www.qualitaetsatlas-pflege.de/>

Sajtmappa (25 p.):

https://www.wido.de/fileadmin/Dateien/Dokumente/News/Pressemitteilungen/2023/wido_pfl_pm_pflege-report_2023_versorgungsqualitaet_langzeitgepflegte.pdf

Az összes Pflege-Report 2015. óta:

<https://www.wido.de/publikationen-produkte/buchreihen/pflege-report/>

A ***Pflege-Report 2023*** keretében az ápolási és betegpénztárak elszámolási adatairól végzett értékelés regionális minőségi különbségeket tárt fel a bentlakásos ápolási intézményekben élők ellátása tekintetében. 2021-ben azon ápolási otthonban élők aránya, akiknek 2021-ben problematikusan tartósan írtak fel altatókat és nyugtatókat, a legjobb eredményt elérő régiók egynegyedében maximum 4,7%, a legrosszabb eredményt elérő régiók egynegyedében legalább 9,9% volt. A tartósan kockázatos receptfelírás a nyugati tartományokban gyakoribb. A ***Wissenschaftliches Institut der AOK (WIdO)*** tíz vizsgált ellátási téma eredményeit tette közzé az „ápolás minőségügyi atlasza” („***Qualitätsatlas Pflege***“) online-portálon. Az ***AOK Bundesverband*** az értékelés közzététele alkalmával felhívta a figyelmet az ápolási és betegpénztári elszámolási adatok felhasználásának jelentőségére az orvosi és ápolási ellátás minősége és továbbfejlesztése területén.

Schwinger/Kuhlmey/Greß/Klauber/Jacobs (Hrsg.) Pflege-Report 2023. Schwerpunkt: Versorgungsqualität von Langzeitgepflegten. Springer (Berlin Heidelberg); 305 Seiten, Softcover; 42,79 € (D) / 43,99 € (A) / CHF 47,14. ISBN: 978-3-662-67668-4

[Lásd még: *Jelentés az ápolás helyzetéről – Pflege-Report*, 2015. 15-18. sz.; 2016. 8. sz.; 2017. 13-14. sz. és *Archívum*; 2018. 14. sz.; 2019. 14-15. sz.; 17. sz.; 19. sz.; 24. sz.; 2020. 3-4. sz.; 6-8. sz.; és *Archívum*; 2020.3-4., 6. sz.; 19-23. sz.; 2021. 4-5. sz. és *Archívum*; 2021. 17-22.; 2022. 1-5. sz. és *Archívum*; 2023. I. 1-2., II. 2. sz. és *Archívum*]

***A BARMER biztosító jelentése az ápolás helyzetéről 2022-ben –
BARMER-Pflegereport 2023***

BARMER Institut für Gesundheitssystemforschung – bigf
Schriftenreihe zur Gesundheitsanalyse – Band 44
Berlin, Dezember 2023 (240 p.)

Kulcsszavak: ápolás, tartós ápolás, ápolásfinanszírozás, Németország

Forrás Internet-helye: Az összes jelentés 2010. óta:

https://www.bifg.de/publikationen/reporte/pflegereport-2023?utm_source=newsletter&utm_medium=email&utm_campaign=Newsletter+17%2F2023+-+Pflegereport

Finanszírozás

A szociális ápolásbiztosítás járulékbevételei 2017 és 2022 között 36,04 milliárd EUR-ról 52,45 milliárd EUR-ra növekedtek. A járulékbevételek legnagyobb mértékű növekedésére (+8,9 milliárd EUR) 2019-ben került sor, amikor a járulékkulcs 0,5%-kal, 2,55%-ról (gyermekteleneknél 2,8%-ról) 3,05%-ra (gyermekteleneknél 3,3%-ra) emelkedett.

A 2022-ben a bentlakásos tartós ápolás területén az ápolási szolgáltatásokat érintő önrészek bevezetésével a bentlakásos tartós ápolás kiadásai 2022-ben 12,55 milliárd EUR-ról, 3,49 milliárd EUR-ral, 16,04 milliárd EUR-ra növekedtek.

A bentlakásos tartós ápolás területén az ápolás finanszírozására fordítandó önrész 2023-ban a 2-5. ápolási fokozatban ápolásra szoruló személyenként havonta 1.245 EUR-t tett ki. Az ápolással összefüggő költségekhez sorolják a képzési költségeket is, amelyek jelenleg 105 EUR-t tesznek ki.

2021-ben 75,26 milliárd EUR-t költöttek ápolási szolgáltatásokra. Ez nem tartalmazza a bentlakásos ápolás ún. hotelszolgáltatásait és az ápolásra szorultakra hárított beruházási költségeket. A legnagyobb költségviselő a szociális ápolásbiztosítás 50,23 milliárd EUR-ral, amelyet a privát háztartások követnek 16,99 milliárd EUR-ral. A privát ápolásbiztosítás az időskori ápolási ellátást célzó, 46,61 milliárd összegű előtakarékok ellenére mindössze 2,15 milliárd EUR-ral járul hozzá az ápolás finanszírozásához.

A Szövetségi Statisztikai Hivatal kórházstatisztikája szerint 2017 és 2019 között 19,4 millió ápolásra szoruló személyt kezeltek teljeskörű fekvőbeteg ellátás keretében. 2022-ben a kórházakban kezelt betegek egynegyede ápolásra szoruló személy volt.

[Lásd még: *A BARMER biztosító jelentése az ápolás helyzetéről 2022-ben – BARMER-Pflegereport 2022, 2023. 1. 1. sz.*]

A **Caritas** által 282 bentlakásos ápolási intézményben végzett felmérés szerint az otthonokban való átlagos tartózkodási idő 2019. óta 28 hónapról 25 hónapra csökkent. A bentlakók 30%-a minden második intézményben már az otthonba való beköltözését követő egy éven belül meghal.

***Jelentés az ápolási otthonok gazdasági helyzetéről Németországban 2021-ben –
Pflegeheim Rating Report 2024***

RWI – Leibniz-Institut für Wirtschaftsforschung;
Institute for Healthcare Business GmbH (hcb); Bank im Bistum Essen eG;
Curacon GmbH; Wirtschaftsprüfungsgesellschaft; Terranus Consulting GmbH
RWI Pressemitteilung vom 11. 12. 2023

Kulcsszavak: ápolás, ápolási otthonok, gazdasági helyzet, Németország

Forrás Internet-helye:

<https://www.rwi-essen.de/presse/wissenschaftskommunikation/pressemitteilungen/detail/pflegeheim-rating-report-2024-wirtschaftliche-lage-deutscher-pflegeheime-hat-sich-leicht-verbessert-personal-wird-zunehmen-knapp>

Kapcsolódó: *Arbeitgeberverband Pflege (AGVP), Pressemitteilung, 27. 12. 2023: Naponta két ápolási intézmény jelent fizetéseképtelenséget vagy bezár:*
https://arbeitgeberverband-pflege.de/wp-content/uploads/2023/12/20231227_PM_Zwei-Einrichtungen-am-Tag-schliessen-oder-gehen-insolvent.pdf

A „**Pflegeheim Rating Report 2024**“ 1.844 ápolási otthonra, az ápolási piac 25%-ára terjedt ki. Az adatfeldolgozás a 2014 és 2021 közötti 465 éves jelentésen alapult.

Status quo

- Az ápolás területén továbbra is munkaerőhiány van. 2021-ben az ambuláns és bentlakásos intézményi ápolás területén összesen 1.257.000 teljes munkaidős ápolót, közöttük 341.000 szakképzett ápolót foglalkoztattak. Márpedig 1999 és 2021 között a meglévőkhöz további 427.000 teljes munkaidős ápolót állítottak be.
- A német ápolási otthonok helyzete 2019. óta valamelyest javult. 2021-ben az intézmények 9%-a a fokozott fizetéseképtelenséget jelentő „vörös”, 55%-a a csekély fizetéseképtelenséget jelentő „zöld”, 36%-a a „sárga tartományban” volt. Ehhez képest 2019-ben még az intézmények 20%-a volt a „vörös” és 38%-a a „zöld tartományban”. A fizetéseképtelenség átlagos valószínűsége 2019 és 2021 között 2%-ról 1,2%-ra csökkent. Az ápolási otthonok gazdasági helyzete 2022-ben és 2023-ban, elsősorban a megnövekedett dologi és személyi költségek miatt, ismét rosszabbra fordulhat.
- Az ambuláns és bentlakásos ápolási szolgálatok piaci volumene 2021-ben 72 milliárd EUR-t tett ki. Az ápolási piacnak a teljes egészségügyi piacból való részesedése 1997 és 2021 között 9,8%-ról 15,2%-ra növekedett. Jelentőségük tekintetében az ápolási otthonok jelenleg a kórházak után a második helyen állnak.

- Az ambuláns ellátás volumene növekedett (2021-ben 24,4%); a bentlakásos otthonokban ellátottak aránya 2021-ben első alkalommal csökkent.
- A privatizáció trendje: 1999-ben még az ápolásra szorulóknak 25,4%-át, 2021-ben 39,8%-át gondozták privát intézményben. A helyek száma a privát fenntartású intézményeknél 1999. óta 143%-kal növekedett. Kihasznátlóságuk azonban csökkent: 1999-ban 87,3%, 2021-ben 86,2% volt. A privát intézmények, elsősorban a nyugati tartományokban, költséghatékonyabban működnek, mint a közhasznú társasági otthonok. Áraik a beruházási költségeket beleértve, 6,7%-kal maradtak el a nyugati tartományok átlagától.

Jövőkép

- A lakosság elöregedésével összefüggésben az ápolásra szorulóknak száma az ápolásra szorultság konstans rátája esetén 2030-ig 5,7 millióra, 2040-ig 6,4 millióra növekedhet. Ez 2021-hez viszonyítva 14%-os, ill. 28%-os növekedést jelent. Változatlan status quo esetén ez 2040-ig a jelenlegi állapothoz viszonyítva további 322.000 bentlakásos ápolási hely létesítését teszi szükségessé. A szükséges új beruházások, ill. reinvesztíciók ennek megfelelően 81 és 125 milliárd EUR közötti összeget tesznek ki.
- Ápolószemélyzet iránti szükséglet: A jelenlegi helyzethez viszonyítva 2040-ig a bentlakásos ápolás területén 163.000 és 380.000 közötti, az ambuláns ápolás területén 97.000 és 183.000 közötti további teljes munkaidős státuszra lesz szükség. Szakképzett ápolók tekintetében 2040-ig a jelenlegihez viszonyítva 124.000 és 210.000 közötti új státusz létesítése válik szükségessé.
- A munkaerőhiány csökkentéséhez/megoldásához hozzájáruló tényezők: az ápolási hivatás vonzóbbá tétele, kedvező vezetési kultúra, kevesebb bürokrácia, felelősségi körök ápolókra való átruházása, szakképzett külföldi munkaerő toborzása, munkát megtakarító technika alkalmazása, asszisztált életvitel (*Ambient Assisted Living – AAL*).

A "***Pflegeheim Rating Report 2024: Pflege ohne Personal?***" megrendelhető a medhochzwei-Verlag-nál: <https://www.medhochzwei-verlag.de/Shop/ProduktDetail/978-3-98800-008-8-pflegeheim-rating-report-2024>, ISBN 978-3-98800-008-8); 349 EUR + 7% áfa. **eBook:** ISBN 978-3-98800-009-5 , 299,99 EUR; online-előfizetés: ISBN 978-3-98800-010-1; évente 269,99 EUR, Grafikonok, táblázatok letölthetők: 898 EUR.

Dr. Dörte Heger, Tel.: 49-201-8149-285 ;
Sabine Weiler (Kommunikation), Tel.: 49-201-81 49-213

[*Lásd még: Jelentés az ápolási otthonok gazdasági helyzetéről – Pflegeheim Rating Report (RWI), 2008. 8. sz., 2009. 31. sz.; 2011. 29. sz.; 2017. 33. sz.; 2022. 1-2. sz.*]

Ökonomizálódás és private equity az egészségügyben

JAMA. 2023;330(24):2365-2375.

doi:10.1001/jama.2023.23147 ; Dec 26, 2023

Kulcsszavak: egészséggazdaság, befektetési tőke, private equity, nemzetközi

Forrás Internet-helye:

<https://jamanetwork.com/journals/jama/article-abstract/2813379>

Ivan Illich filozófus-teológus már több mint negyven éve felhívta a figyelmet a nyereségelvű befektetéseknek az egészségügyi rendszerekben való megjelenésére. Újabban pedig ***Giovanni Maio freiburgi orvostikus*** bírálja, hogy az egészségügyi ellátás területén egyre gyakrabban tapasztalható az ipari termelés modelljének követése és a nyereség maximalizálása.

A neoliberalizmus kritikusai mostanság elsősorban az orvosi praxisok felvásárlása miatt veszik célkeresztbe a private-equity-cégeket. Ezek ugyanis akár magas hitelfelvételek árán is bevásárolják magukat az egészségügyi rendszer legjövedelmezőbb szegmenseibe. A befektetők általában kétszámjegyű hasznot ígérnek az üzemeltetőknek. A felmérésekből azonban kiderül, hogy a többszörösen is pénzügyi síkra terelt egészségügyi rendszer negatív hatást gyakorol az orvosi ellátás minőségére.

Sneha Kannan (Division of Pulmonary and Critical Care Medicine, Massachusetts General Hospital, Boston; Department of Health Care Policy, Harvard Medical School, Harvard University, Boston, Massachusetts) és *mt.* tanulmánya alátámasztja a pénzügyi szakértők kritikáit és figyelmeztetéseit. Következtetéseik szerint a private-equity-cégek által felvásárolt kórházakban megnövekedett a súlyos komplikációk száma. A kórházak private-equity-cég általi felvásárlását követően ezekben az intézményekben azokhoz a hasonló kórházakhoz viszonyítva, amelyek nem kerültek private-equity-tulajdonba, a nem kívánt események, mint sebészeti fertőzések, felfekvések és elesések aránya 25%-kal megnövekedik.

[*Lásd még: Private-equity-monitor, 2022. 10. sz.; Privát befektetők az ápolás területén Európában – egységes szerkezetben, 2022. 10. sz. és Archívum*]

***Eredményesség, költségek és minőség
a befektetői tulajdonban levő egészségügyi intézményeknél***
British Medical Journal, 2023, 382; (Published 19 July 2023)

Kulcsszavak: egészséggazdaság, befektetési tőke, private equity, eredményesség, hatékonyság, költségek, minőség, nemzetközi

Forrás Internet-helye: <https://www.bmj.com/content/382/bmj-2023-075244>

Alexander Borsa (Department of Sociomedical Sciences, Columbia University New York) és mt. következtetése szerint az egészségügyi intézmények private-equity-társaságok általi felvásárlása többnyire magasabb költségeket eredményez a betegek és költségviselők számára. Az amerikai, kanadai és izraeli szerzők 55 olyan tanulmányt azonosítottak, amelyek az egészségügyi intézmények private-equity-cégek tulajdonába kerülésének az Egyesült Államokban, Svédországban, Nagy-Britanniában, Kanadában, Hollandiában és Németországban kiváltott hatását értékelték. A vizsgált intézmények között előfordult hospice, dermatológiai, szemészeti, urológiai és nőgyógyászati praxis.

A pénzügyi hatásokkal foglalkozó tizenkét tanulmány egyike sem mutatott költségcsökkenésre. Kilencnél költségnövekedést mutattak ki, háromnál nem állapítottak meg pénzügyi hatást. Az egyik elemzés szerint a private-equity-tulajdonban levő kórházaknál emelkedtek sürgősségi ellátás, valamint a fekvőbeteg-kezelés napi költségei. Az a következtetés is megfogalmazódott, hogy a private-equity-cég általi felvásárlás folytán megnövekedtek a kórházak és a privát biztosítók között kialakult árak, továbbá ez spillover-effektust gyakorolt a helyi piacok egészségügyi kiadásaira.

Az értékelt tanulmányok közül huszonegy állapított meg a minőségre gyakorolt negatív hatást, miközben tizenkét tanulmány nem talált pozitív fejleményeket a minőség tekintetében. Pozitív minőségi eredmények a private-equity-részesedéssel rendelkező intézményeknél: az akut miokardiális infarktus és a tüdőgyulladás kezelése, továbbá az ellátási szükséghelyzetek alacsonyabb valószínűsége a pandémia kezdete óta.

Negatív következmények az ápolási otthonoknál: alacsonyabb a személyzet minősége, a másoknak való ajánlás szintje, a személyügyi ellátottság, a személyzet képzettsége. Orvosi praxisoknál a felvásárlást követően megnövekedett a személyzet fluktuációja. Private-equity-tulajdonba kerülő intézményeknél a felvásárlást követően az urológusok több beteget fogadtak, a vizitek időtartama pedig a korábbihoz viszonyítva megrövidült. A felvásárlás negatív következményekkel járt a betegelégedettség, az operatív üzemeltetés és az általános minőségi értékek területén. Összességében bizonyítékok vannak arra, hogy a private-equity-cégek általi felvásárlás a költségek és a minőség tekintetében inkább negatív következményekkel jár.

J D Bruch jbruch@bsd.uchicago.edu; (@Joe_Bruch on Twitter) ;

Alexander Borsa asb2266@cumc.columbia.edu

Privát befektetők az orvosi praxisok területén Németországban

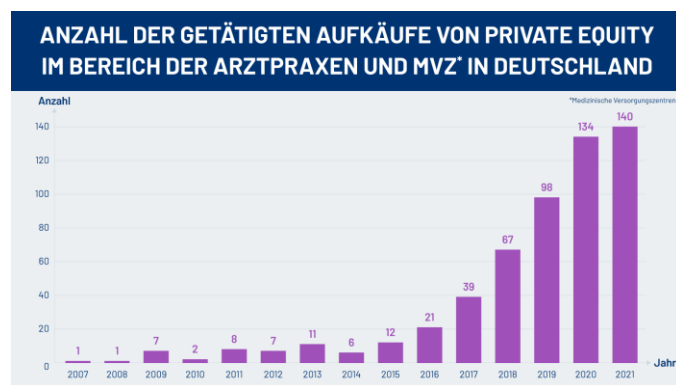
Finanzwende, 16. 05. 2023 (29 p.)

Kulcsszavak: egészséggazdaság, befektetési tőke, private equity, orvosi praxisok, Németország

Forrás Internet-helye: <https://www.finanzwende-recherche.de/unsere-themen/private-equity-beteiligungen-an-arztpraxen/> ; https://www.finanzwende-recherche.de/wp-content/uploads/Profite-vor-Patientenwohl_Private-Equity-Beteiligungen-an-Arztpraxen-in-Deutschland.pdf

A **Finanzwende** egy korábbi kiadványa, amely a private-equity-cégeknek az ápolás területén való terjeszkedését vizsgálta, rámutatott, hogy milyen torzulásokat és társadalmi kockázatokat eredményez az ápolási szektor fokozódó finanszírozása. A befektetők gyakran 20%-os hozamot helyeznek kilátásba. [Lásd: *Privát befektetők az ápolás területén Európában*, 2022. 1. sz., 5. sz., 9-10. sz. és Archivum]

Private-equity-cégek által felvásárolt orvosi praxisok és egészségügyi ellátási központok Németországban

Private-equity az orvosi praxisokban: Öt példa **ZYTOSERVICE**

A **ZytoService** eredetileg rákellenes gyógyszerek gyártásával foglalkozott, 2015. óta egészségügyi ellátási központot működtet a rákos betegek kezelése, az immunológia és gasztroenterológia területén. Az **SKH Stadtteilklinik Hamburg** felvásárlásával orvosi praxisokhoz is hozzájutott. 2008-ban a vállalkozásba kisebbségi tulajdonosként beszállt egy private-equity-cég, majd 2016-ban a tulajdonrészek 83%-át a Jersey-szigeti székhelyű **IK Partners** private-equity-cég szerezte meg. 2018. óta az anyaholding az **Alanta** nevet viseli. A ZytoService márkát viszont látszólag leválasztották az egészségügyi ellátási központ működéséről. Az üzleti szegmensek ilyenszerű szétválasztása és több holdingra bontása a private-equity tipikus jegyei. 2019-ben orvosok megvesztegetése miatt nagyszabású razziát tartottak a ZytoService-nél. A bíróság még nem hozott ítéletet.

OBER SCHARRER

Az **Ober Scharrer Gruppe** a *buy-and-build*-stratégia tipikus példája. A szemészeti vállalkozást az 1980-as évek elején közösségi praxisként alapították, majd kézzől kézzé vándorolt a private-equity-cégek között: 2011 és 2018 között a *Palamon Capital Partners* portfóliójába került, amely aztán a nyereséget lefölözve továbbadta a Jersey-szigeti székhelyű *IK Partners* érdekeltségébe tartozó *Nordic Capital*-nak, amely egyebek között az *Alloheim* ápolási otthonlánc felvásárlásánál is szerepet játszott. A továbbiakban 2020-tól 2022-ig a *Veonet Holding*-ba tagozódott, amely aztán továbbpasszolta a *PAI Partners* nemzetközi vegyesvállalathoz és egy kanadai nyugdíjalaphoz. A private-equity-cégek piaci mozgása elég egyszerű logikát követ. A klasszikus recept: eladósodás, konszern szintű veszteségek, értékcsökkenés.

ARTEMIS

Az **Artemis** ugyancsak szemészeti konszern, amely 2015. óta az *Iris MIV TopCo GmbH* érdekkörébe tartozó *Montagu* private-equity-cég tulajdona. Az *Artemis* pénzügyi mérlegében feltűnő elemek: az üzlettársaknak nyújtott kölcsönök aránya, amely 2019-ben az adósság felét tette ki, ezek másik fele a hitelintézetekkel szembeni kötelezettségekre jutott, továbbá, hogy egy saját tőkéből fedezett hiány mínusz 50%-os negatív saját tőke arányt eredményez. Ez azt jelenti, hogy az *Artemis* súlyos pénzügyi helyzetben van. Ennek ellenére a konszern hozamai növekednek.

ZAHNEINS

A **Zahneins** az *Ober Scharrer*-hez hasonlóan a luxemburgi jogi székhellyel rendelkező *PAI Europe VII Fund* francia nemzetközi vegyesvállalat része. Portfóliójában németországi fogászati ellátási központok szerepelnek. Esete jól szemlélteti, hogy a private-equity miként használja a klinikák felvásárlását arra, hogy orvosi praxisok birtokába juthasson. A *Zahneins* évek óta veszteséges. A saját tőke aránya azonban a tipikus private-equity-cégek viszonylatában relatíve magas. A saját tőke mérlegfőösszeghez viszonyított aránya a *Zahneins*-nál 29%, az *Ober Scharrer*-nél 3%, a *ZytoService*-nél -10%, az *Artemis*-nél -50%.

DR. MED. KIELSTEIN AMBULANTE MEDIZINISCHE VERSORGUNG

A **Dr. med. Kielstein** praxisvállalkozás 2021. óta tartozik a Jersey-szigeti jogi székhelyű *Triton* közép vállalkozói alaphoz. Komplex konszernstruktúrával még nem rendelkezik. A cégjegyzék szerint egyetlen tulajdonosa a *Stadtteilklinik Schöneberg*. Szokatlan tényező, hogy általános orvosi ellátásra összpontosít, amely nem nyújt jövedelmező kezeléseket és inkább tanácsadásra orientált, ami kevésbé vonzó a private-equity számára. A *Kielstein*-konzern általános orvosi praxisok mellett geriátriai, kardiológiai és neurológiai szakrendelőket is működtet.

A private-equity-cégek nyeresége általában a vállalkozás továbbadásakor keletkezik. Eladásuk a kamatjövedelmekkel, vagy akár negatív folyó cégnyereségekkel ellentétben magas bevétellel jár. A nyereség után pedig nem adóznak, mivel jogi székhelyük többnyire offshore-okban, Jersey szigetén, Luxemburgban, vagy a Kajmán-szigeteken van.

Giorgio de Chirico: aurás migrén ihlette a metafizikus festészetet?

Neurological Disorders in Famous Artists –

Part 3. Front Neurol Neurosci. Basel, Karger, 2010, vol 27, pp 29–45 ;

Apud Univadis, 05. 12. 2022 ; elitmed.hu

Kulcsszavak: orvostörténet, művészettörténet, festészet, Giorgio de Chirico

Forrás Internet-helye: <https://www.karger.com/Article/Abstract/311190> ;

[https://www.univadis.de/viewarticle/b363c936-6a15-495b-b3e1-](https://www.univadis.de/viewarticle/b363c936-6a15-495b-b3e1-136b0f8789fc?uac=347207CJ&u=g7Nnk16ewguWS5hWLN23V%2F9E96keG%2B95Js9Lm6D2gtUl4Soq8URsQKrZIarLAUYJ&sso=true&ecd=mk_m_ret_221216_uni-DE_TSPE-ExcNews_5051988&utm_content=5051988&utm_term=&utm_medium=email&uuid=b363c936-6a15-495b-b3e1-136b0f8789fc&utm_source=adhoc%20email&utm_campaign=adhoc_de_tspe-excnews-email2_20221211_ann)

[136b0f8789fc?uac=347207CJ&u=g7Nnk16ewguWS5hWLN23V%2F9E96keG%2B95Js](https://www.univadis.de/viewarticle/b363c936-6a15-495b-b3e1-136b0f8789fc?uac=347207CJ&u=g7Nnk16ewguWS5hWLN23V%2F9E96keG%2B95Js9Lm6D2gtUl4Soq8URsQKrZIarLAUYJ&sso=true&ecd=mk_m_ret_221216_uni-DE_TSPE-ExcNews_5051988&utm_content=5051988&utm_term=&utm_medium=email&uuid=b363c936-6a15-495b-b3e1-136b0f8789fc&utm_source=adhoc%20email&utm_campaign=adhoc_de_tspe-excnews-email2_20221211_ann)

[9Lm6D2gtUl4Soq8URsQKrZIarLAUYJ&sso=true&ecd=mk_m_ret_221216_uni-](https://www.univadis.de/viewarticle/b363c936-6a15-495b-b3e1-136b0f8789fc?uac=347207CJ&u=g7Nnk16ewguWS5hWLN23V%2F9E96keG%2B95Js9Lm6D2gtUl4Soq8URsQKrZIarLAUYJ&sso=true&ecd=mk_m_ret_221216_uni-DE_TSPE-ExcNews_5051988&utm_content=5051988&utm_term=&utm_medium=email&uuid=b363c936-6a15-495b-b3e1-136b0f8789fc&utm_source=adhoc%20email&utm_campaign=adhoc_de_tspe-excnews-email2_20221211_ann)

[DE TSPE-](https://www.univadis.de/viewarticle/b363c936-6a15-495b-b3e1-136b0f8789fc?uac=347207CJ&u=g7Nnk16ewguWS5hWLN23V%2F9E96keG%2B95Js9Lm6D2gtUl4Soq8URsQKrZIarLAUYJ&sso=true&ecd=mk_m_ret_221216_uni-DE_TSPE-ExcNews_5051988&utm_content=5051988&utm_term=&utm_medium=email&uuid=b363c936-6a15-495b-b3e1-136b0f8789fc&utm_source=adhoc%20email&utm_campaign=adhoc_de_tspe-excnews-email2_20221211_ann)

[ExcNews 5051988&utm_content=5051988&utm_term=&utm_medium=email&uuid=b3](https://www.univadis.de/viewarticle/b363c936-6a15-495b-b3e1-136b0f8789fc?uac=347207CJ&u=g7Nnk16ewguWS5hWLN23V%2F9E96keG%2B95Js9Lm6D2gtUl4Soq8URsQKrZIarLAUYJ&sso=true&ecd=mk_m_ret_221216_uni-DE_TSPE-ExcNews_5051988&utm_content=5051988&utm_term=&utm_medium=email&uuid=b363c936-6a15-495b-b3e1-136b0f8789fc&utm_source=adhoc%20email&utm_campaign=adhoc_de_tspe-excnews-email2_20221211_ann)

[63c936-6a15-495b-b3e1-](https://www.univadis.de/viewarticle/b363c936-6a15-495b-b3e1-136b0f8789fc?uac=347207CJ&u=g7Nnk16ewguWS5hWLN23V%2F9E96keG%2B95Js9Lm6D2gtUl4Soq8URsQKrZIarLAUYJ&sso=true&ecd=mk_m_ret_221216_uni-DE_TSPE-ExcNews_5051988&utm_content=5051988&utm_term=&utm_medium=email&uuid=b363c936-6a15-495b-b3e1-136b0f8789fc&utm_source=adhoc%20email&utm_campaign=adhoc_de_tspe-excnews-email2_20221211_ann)

[136b0f8789fc&utm_source=adhoc%20email&utm_campaign=adhoc_de_tspe-excnews-](https://www.univadis.de/viewarticle/b363c936-6a15-495b-b3e1-136b0f8789fc?uac=347207CJ&u=g7Nnk16ewguWS5hWLN23V%2F9E96keG%2B95Js9Lm6D2gtUl4Soq8URsQKrZIarLAUYJ&sso=true&ecd=mk_m_ret_221216_uni-DE_TSPE-ExcNews_5051988&utm_content=5051988&utm_term=&utm_medium=email&uuid=b363c936-6a15-495b-b3e1-136b0f8789fc&utm_source=adhoc%20email&utm_campaign=adhoc_de_tspe-excnews-email2_20221211_ann)

[email2_20221211_ann](https://www.univadis.de/viewarticle/b363c936-6a15-495b-b3e1-136b0f8789fc?uac=347207CJ&u=g7Nnk16ewguWS5hWLN23V%2F9E96keG%2B95Js9Lm6D2gtUl4Soq8URsQKrZIarLAUYJ&sso=true&ecd=mk_m_ret_221216_uni-DE_TSPE-ExcNews_5051988&utm_content=5051988&utm_term=&utm_medium=email&uuid=b363c936-6a15-495b-b3e1-136b0f8789fc&utm_source=adhoc%20email&utm_campaign=adhoc_de_tspe-excnews-email2_20221211_ann) ; **Földényi László előadása:**

[https://www.museumsfernsehen.de/laszlo-foeldenyi-die-vielschichtigkeit-der-](https://www.museumsfernsehen.de/laszlo-foeldenyi-die-vielschichtigkeit-der-melancholie-in-de-chiricos-metaphysischen-bildern-hamburger-kunsthalle/)

[melancholie-in-de-chiricos-metaphysischen-bildern-hamburger-kunsthalle/](https://www.museumsfernsehen.de/laszlo-foeldenyi-die-vielschichtigkeit-der-melancholie-in-de-chiricos-metaphysischen-bildern-hamburger-kunsthalle/)

Giorgio de Chirico (1888-1978) szürrealista festőművész, a metafizikus festészet megteremtője.

Képein a hús-vér embereket arctalan próbababaként ábrázolta, a máskor zsúfolásig megtelt tereket a magány és az üresség hangulatával ruházta fel. A légüres tereket esetenként egy-egy antik szobortorzó vagy füstölő mozdony törte meg. A nyomasztó árnyak hangulatát a magányos szobákban lévő eleven tárgyak tették izgalmassá. Ezek mind a művész álomképeiből összeállt világot tükrözik. Képein elhagyatott terek, klasszikus szobrok, sötét árkadok, magányos alakok nyomasztó épületek láthatók. Jellemző festménye: *A Nagy Metafizikus* (1917).

Az ezredforduló környékén orvosok és művészettörténészek kezdték találgatni, hogy mi ihlethette de Chirico látomásait. Neurológusok szerint a válasz a migrénes rohamokat előrejelző, figyelmeztető előjelekben, a migrénes aurában keresendő. Chirico művészetében az éles kontúrok és feszültséget közvetítő vizuális hatások, fények és éles vonások, amelyek között sok a vissza-visszatérő elem, az aurás migrén által kiváltott érzékszervi hatásokat mintázzák. A fejfájásra figyelmeztető jelek – többek között a fényfelvillanások, a sötét foltok, a hang- és fényérzékenység, a hányinger, a lüktető, pulzáló, egyre erősödő fájdalom – és más, migrénre jellemző tünetek, mint például a *déjà vu* és annak ellentéte, a *jamais vu* jelensége, nyomon követhetők Chirico festményein.

Dr. Klaus Podoll pszichiáter „*Arte emicranica*” c. könyvében Bingeni Szent Hildegárd, Blaise Pascal és Lewis Carroll hasonló tüneteit idézi. Szerinte a festőnek is gyakori fejfájásai voltak, amelyeket az aurás migrénhez társítható látomások kísérték. Chirico egyik első metafizikus festménye, az „Egy őszi délután rejtélye” is a migrén hatását tükrözi. E festmény keletkezésének körülményeit rögzítve, Chirico szinte minden mondatával a migrén egy-egy tünetét írja le. Podoll a festő „*Hebdomeros*” c. verses esszéjét is bizonyítékként idézi, amelyben az érzéki benyomások sokaságát vonultatja fel: ízek, szagok, optikai hallucinációk, látótérkiesés (szkotóma), fotofóbia, éjszakai fantazmagóriák, testképzavarok (Alice Csodaországban szindróma, makroszomatognózia).

Új regionális igazgatók az Egészségügyi Világszervezetnél

Forrás Internet-helye:

<https://www.who.int/news/item/23-01-2024-who-executive-board-appoints-regional-directors-for-eastern-mediterranean-south-east-asia-and-western-pacific-regions>

Dr Hanan Hassan Balkhy, az Eastern Mediterranean Regional Office (Cairo) új igazgatója. A régióhoz 22 ország tartozik, 745 millió lakossal. Orvostudományi tanulmányok: King Abdulaziz University (Jeddah). Rezidens gyermekorvos: Massachusetts General Hospital (Boston, USA). Infektológiai, gyermekorvosi ösztöndíj: Cleveland Clinic Foundation és Case Western Reserve University (USA). 2019. óta a WHO antimikrobiális rezisztencia osztályának igazgató-helyettese. Korábban: a Saudi Arabian Ministry of National Guard járványügyi osztályának igazgatója; a Gulf Cooperation Council Centre for Infection Control vezetője; a WHO Collaborating Centre on Infection Prevention and Control and Antimicrobial Resistance vezetője.

Saima Wazed, a South-East Asia Regional Office (New Delhi) új igazgatója. A régióhoz 11 ország tartozik, kétmilliárd lakossal. Végzettsége: klinikai pszichológus (Barry University, Florida, USA). A WHO főigazgatójának tanácsadója a mentális egészség területén. Korábban: a National Mental Health Strategic Plan for the Government of Bangladesh főtanácsadója; a National Advisory Committee on Autism and Neurodevelopmental Disorders elnöke; a Global Health Programme at Chatham House ösztöndíjasa; a Shuchona Foundation (Bangladesh) elnöke.

Dr Saia Ma'u Piukala, a Western Pacific Regional Office (Manila) új igazgatója. A régióhoz 37 ország tartozik, csaknem 1,9 milliárd lakossal. Orvostudományi tanulmányok: Fiji School of Medicine. Tonga legnagyobb kórházának főigazgatója, Tonga egészségügyi minisztere. Parlamenti képviselői kezdeményezései a nem fertőző betegségekhez, a biztonságos sebészethez, a klímaváltozás egészségügyi következményeihez, a katasztrófákra való felkészültséghez kapcsolódtak. A WHO Executive Board tagja Tonga képviselőjeként.

Ötévre szóló mandátumuk 2024. február 1-én vette kezdetét.

**† Elhunyt Carissa F. Etienne,
a Pánamerikai Egészségügyi Szervezet volt igazgatója**

Forrás Internet-helye: https://en.wikipedia.org/wiki/Carissa_Etienne ,
[https://www.thelancet.com/journals/lancet/article/PIIS0140-6736\(24\)00061-8/fulltext?dgcid=raven_jbs_etoc_email](https://www.thelancet.com/journals/lancet/article/PIIS0140-6736(24)00061-8/fulltext?dgcid=raven_jbs_etoc_email) ;
<https://www.who.int/news/item/02-12-2023-who-director-general-s-statement-on-the-passing-of-dr-carissa-etienne> ;

Carissa Faustina Etienne (Sz. Curaçao, 1952. november 2. – Silver Spring, MD, USA, 2023. december 1.) dominikai orvos, nemzetközi egészségpolitikus. A Pánamerikai Egészségügyi Szervezet (Pan American Health Organization – PAHO) és az Egészségügyi Világszervezet Amerikai Regionális Irodájának igazgatója.

Orvostudományi tanulmányok: *University of the West Indies Jamaica* (1976).
1981. mesterfokozat népegészségügyből (*London School of Hygiene & Tropical Medicine*).

A dominikai *Princess Margaret Hospital* osztályvezető főorvosa.

Az elsődleges ellátási szolgálatok igazgatója, katasztrófavédelmi koordinátor, nemzeti epidemiológus a Dominikai Köztársaság Egészségügyi Minisztériumában. A nemzeti AIDS-program koordinátora, a nemzeti AIDS-bizottság elnöke. Két ciklusban országos tisztifőorvos.

2003-2008: a Pánamerikai Egészségügyi Szervezet (PAHO) igazgató-helyettese.

2008-2012: az egészségügyi rendszerek és szolgálatok igazgató-helyettese az Egészségügyi Világszervezetnél.

2012 szept.: a PAHO igazgatója; 2013. februárjában, majd 2017. szeptemberében újabb öt évre újraválasztották.

Az *American Public Health Association* tiszteletbeli igazgató-helyettese.

2018. január 13.: Az Egészségügyi Világszervezet Amerikai Regionális Irodájának igazgatója.

2023. december 1-én, 71 éves korában hunyt el. Utódja, Jarbas Barbosa brazil orvos 2023. február 1-én lépett hivatalba. [Személyéről lásd: 2023. I. 2. sz.]

Frédéric Valletoux, új francia egészségügyi miniszter

Forrás Internet-helye:

https://fr.wikipedia.org/wiki/Fr%C3%A9d%C3%A9ric_Valletoux

Frédéric Valletoux (Sz. Párizs, 1966. augusztus 12.) francia újságíró, politikus.

Apja a Dexia Bank alelnöke, pénzügyi szakértő. Első házasságából három, a másodikból két gyermeke van. 1980. óta Fontainebleau-ban lakik.

Történettudományi diploma (*Panthéon-Sorbonne*). 1989-ben Általános Egyetemi Tanulmányok Diplomát (*Diplôme d'études universitaires générales – DEUG*) szerzett.

Tizenöt évig újságíró volt: *La Gazette des communes*, *Les Échos*.

2005-2022: Fontainebleau polgármestere.

2010. óta *Île-de-France* regionális közgyűlésének tagja.

2011-2022: a *Fédération hospitalière de France* elnöke.

2022. óta *Seine-et-Marne* választókerület parlamenti képviselője a jobbközép *Horizons* színeiben. Megválasztása után az egészségpolitikát választotta prioritásaként. A parlament 2023 decemberében elfogadta az egészségügyi ellátásokhoz való jobb hozzáférés biztosításáról, az orvosok területi szerepvállalásáról, az orvoshiány kezeléséről szóló törvényjavaslatát.

2024. február 8. Megbízott egészségügyi és prevenció miniszter Gabriel Attal kormányában.

Elisabeth Baume-Schneider, új svájci egészségügyi miniszter

Forrás Internet-helye: https://de.wikipedia.org/wiki/Elisabeth_Baume-Schneider

Elisabeth Baume-Schneider (Sz. Saint-Imiere, 1963. december 24.) svájci politikus (SP).
Férje Pierre-André Baume, két felnőtt fiuk van.

Gazdaság- és politikatudományi tanulmányok (*Université de Neuchâtel*). 1987-ben diplomázott. Szakdolgozatát a „paraszti identitás kérdéseiről” írta.

1989-2002: szociális munkás.

1995-től Jura Kanton parlamentjének tagja, 2000-ben elnöke. 2002-től Jura Kanton oktatási és kulturális minisztere. 2015-ig a kormány tagja, 2006-ban, 2008-ban és 2012-ben a kormány elnöke.

Négy évig az *Haute École de travail social et de la santé, Lausanne* igazgatója.

2019-től a Kantonok Tanácsának (*Ständerat*) tagja, a környezetvédelmi, területfejlesztési és energiaügyi bizottság elnöke, a tanács hivatalának vezetője. Miniszteri kinevezéséig a Svájci Szociáldemokrata Párt (*Sozialdemokratische Partei der Schweiz – SP*) alelnöke volt.

2023. január 1-től: Államszövetségi igazságügyi és rendészeti miniszter.

2024. január 1-től: Államszövetségi belügyminiszter / egészségügyi miniszter.

Az *Államszövetségi Belügyminisztérium (Département fédéral de l'intérieur – Eidgenössisches Département des Innern)* hatáskörébe tartozó területek: **társadalombiztosítás, egészségügy, statisztika, esélyegyenlőség, kultúra.** Jelenleg az időskori biztosítás és az egészségügy reformja áll előtérben.

Elődje, Alain Berset, aki 2011-2023 között volt belügyminiszter, 2018-ban és 2023-ban pedig a Svájci Államszövetség soros elnöki teendőit is ellátta, egyébként sikeres és elismert személyiség volt. Nimbuszát több kellemetlen ügy tépázta meg: egy zsarolással végződő szerelmi kapcsolat; hobbypilótaként berepült egy tiltott francia katonai területre, ahonnan vadászgépek kényszerítették leszállásra; és végül egy adatszivárogtatási ügy: a pandémia idején sajtófőnöke rendszeresen bizalmas információkat tartalmazó e-maileket küldött a *Ringier-Verlag* elnök-vezérigazgatójának. Az eljárás még nem zárult le. Berset 2023 júniusában bejelentette, hogy nem indul a következő államszövetségi parlamenti választáson, viszont megpályázta a strasbourgi székhelyű Európa Tanács főtitkári posztját. Az Európa Tanács miniszteri bizottsága márciusban hallgatja meg a jelöltek és dönt a végleges, esetleg szűkített listáról. A végső döntést a tagállamok parlamenti képviselőiből álló parlamenti közgyűlés (PACE) hozza majd meg a júniusi ülészen.

**Zsizsmann Erika: Angol nyelvű egészségügyi gazdaságtani
mesterképzést indít a 2024-2025-ös tanévtől kezdődően
a kolozsvári Babeş-Bolyai Tudományegyetem (BBTE)
transtelex, 2024. február 7. – 11:41**

Forrás Internet-helye: <https://transtelex.ro/kozelet/2024/02/07/egeszsegugy-gazdasagtan-mesterkepzes-bbte>

Az egyetem közleménye szerint a Közgazdaság- és Gazdálkodástudományi Karon kezdődő, kétéves interdiszciplináris képzés országos premiernek számít. Mint írják, a „Health Economics” mesterképzés azoknak szól, akik karrierjük során az egészségügy területén dolgozva szeretnék gazdaságilag is hatékony és eredményes szolgáltatásokat nyújtani, vagy pedig döntéshozóként kívánják ezeket a folyamatokat elősegíteni.

A BBTE már 2007-ben indított olyan posztdoktori kutatási programokat, amelyek az egészségügyi gazdaságtan módszereire alapozva a mentális egészség elősegítését vizsgálták a farmakológiai és pszichológiai kezelések szemszögéből. Ezek a programok később további kutatásokban és képzésekben teljesedtek ki, elsősorban a Közgazdaság- és Gazdálkodástudományi Karon, majd az egyetem UBBMed posztgraduális programja is elindult a *BBTE School of Health* keretein belül, amelyek végül kellő alapot biztosítottak a „Health Economics” mesterképzés 2024-es elindításához.

„Az egyetem új programja, a BBTE School of Health keretein belül elindított UBBMed program egyik alapvető célkitűzése, hogy az egészségügyi terület tevékenységét megalapozott gazdasági elemzésekkel támogassa. Ez a törekvés vezetett el a „Health Economics,, elnevezésű interdiszciplináris mesterképzés elindításához, amely angol nyelven, nemzetköziesített tanterv alapján nyújt egészségügyi gazdaságtan képzést, jelenleg egyedülként Romániában” – idézi a közlemény **Dr. Daniel David egyetemi tanárt, a BBTE (újraavasztott) rektorát.**

„Az egészségügyi gazdaságtan mesterképzés szakmai tartalmát nemzetközi példák alapján, nemzetközi együttműködéssel állítottuk össze annak érdekében, hogy modern oktatási módszerek segítségével a lehető legaktuálisabb tudást tudjuk átadni azoknak, akik az egészségügy fejlesztése érdekében a gazdaságtan széles eszköztárát kívánják alkalmazni. A képzés által egy olyan piaci igényre adunk választ, amely az egészségügyben és a gazdaságtanban alkalmazott eszközök összekapcsolásával törekszik az európai és ezen belül a romániai egészségügyi rendszer és szolgáltatások fejlesztésére.” – tette hozzá **Dr. Szász Levente egyetemi tanár, a Közgazdaság- és Gazdálkodástudományi Kar dékánhelyettese.**

ELŐJEGYZÉSI LISTA

2024. II. negyedév 1. sz.

Egészségügyi rendszerek (az ÖKZ cikksorozata)

- A svéd egészségügyi rendszer
- A cseh egészségügyi rendszer

Egészségügyi statisztika

- A svájci egészségügy statisztikai zsebkönyve 2023 – *Gesundheit – Taschenstatistik 2023* (2. rész): Kórházak, ápolási otthonok. Orvosi és ápolószemélyzet
- Svájci kórházstatisztika 2022 – *Statistiken der Spitalbetriebe 2022 (BFS)*

Kórházügy

- Betegbiztonság, fertőzések, kockázatok az európai kórházi ellátásban
- Egészségügyi ellátással összefüggő fertőzések Ausztriában 2020-ban

Halálozás

- A hipochonderek korán halnak
- Bipoláris zavar és halálozás
- Az Egyesült Államokban a szegénység a negyedik leggyakoribb halálok
- Az Egyesült Államokban a szegénység a negyedik leggyakoribb halálok
- Összefüggés a napi lépésszám és a halálozás között az amerikai időskorúak körében
- Összefüggés a traumák és a halálozás, valamint a rákos megbetegedések kockázata között azonos nemű ikreknél
- Az optimális erőnléti edzés hatása a halálozás csökkentésére az időskorúak körében
- Kórházi halálozás és elégtelen ellátás
- Szociális izoláció, magány, halálozás
- Halálokok Svájcban 2021-ben – *Todesursachenstatistik 2021*
- Csecsemőhalálozás és az újszülöttek egészsége 2022-ben Svájcban
- A halálokok statisztikája Németországban 2022-ben

Népegészségügy

- A differenciált pajzsmirigy karcinómák értékelése Francia Polinéziában a francia légköri nukleáris tesztekkel összefüggésben

Szájegészség, fogászat

- Fogászati láncok Franciaországban és Spanyolországban
- A szájegészség helyzete az Egyesült Államokban
- A szájegészség helyzete Kanadában
- A BARMER biztosító jelentése a fogászati ellátások helyzetéről – *BARMER Zahnreport 2023*
- A vikingek fogai

eHealth

- A *Label2Enable* survey az egészségügyi applikációkról

Gyógyszer

- Nagy gyógyszeripari tranzakciók 2023-ban – *Biopharma dealmaking in 2023*
- Gyógyszerek várható top 10-es listája 2024-ben
- Az antibiotikumgyártás topográfiája
- Ötéves az EU gyógyszerhamisítás elleni irányelve (*Securpharm*)
- Az Európai Gyógyszerügynökség listája a kritikus gyógyszerekről – *Union list of critical medicines*
- A *Phoenix Group* üzleti eredménye a 2023/2024-es üzleti év első három negyedévében
- Illegális gyógyszerkereskedelem Svájcban 2023-ban
- Antibiotikumok felírása Angliában a pandémia idején
- Gyógyszerhiány Nagy-Britanniában
- A német kötelező betegbiztosítás gyógyszerpiaca 2022-ben – *Der GKV-Arzneimittelmarkt 2022*
- A golgotavirág – a dísnövénytől a gyógynövényig

Szociális biztonsági rendszerek

- A svájci szociális biztonsági rendszerek összesített pénzügyi mérlege 2021-ben és 2022-ben – *Gesamtrechnung der sozialen Sicherheit 2021-2022 (GRSS)*
- Folyamatok a szociális biztonsági rendszerekben Svájcban 2019-ben és 2021-ben

Laikus öngyógyítás

- Dr. Google: áldás vagy átok?

Infotainment

- Muhammad Ali Parkinson-betegsége – a hiányzó bizonyíték

*

A továbbiakban:

Egészségügyi rendszerek (az ÖKZ cikksorozata)

- Az észt, lett és litván egészségügyi rendszer
- A német egészségügyi reform
- A japán egészségügyi rendszer
- A cseh egészségügyi rendszer
- A szlovák egészségügyi rendszer

Egészségügyi statisztika

- A svájci egészségügy statisztikai zsebkönyve 2023 – *Gesundheit – Taschenstatistik 2023* (3. rész) Költségek és finanszírozás
- Az egészségügy költségei és finanszírozása Svájcban 2021-ben (BFS)

Kórházügy

- Az intenzív ápolással járó hospitalizációk helyzete Svájcban 2014 és 2021 között – *Hospitalisierungen mit Intensivpflege, 2014 bis 2021*
- Panaszkezelés a németországi kórházakban 2018-ban (DKI)
- A kórházi vezetők kommunikációja és a munkahelyi közérzet

Fiatalokorúak egészsége

- A fiatalokorúakat érintő kockázatok az Egyesült Államokban 2021-ben (CDC)

Praxishírek

- Nemzetközi felmérés a háziorvosi vizitek időtartamáról
- Orvosi praxisok és alapellátás Svájcban 2018 és 2021 között

Egészségügyi kiadások

- Az egészségügyi kiadások statisztikája Németországban 2021-ben
- A 300 milliárd eurós kérdés – a német egészségügy kiadásainak prognózisa 2040-ig
- A santésuisse közleménye az egészségügyi költségek és a biztosítási díjak alakulásáról Svájcban 2023-ban
- Az egészségügyi alapbiztosítás költségei Svájcban 2021-ben

Lelki egészség

- Burnout az amerikai egészségügyi személyzet körében
- A *Young-Onset-Dementia* kockázati tényezői
- Öngyilkosság kockázata a nők körében a menstruációs ciklus idején
- Az Egészségügyi Világszervezet új bizottsága a szociális kontaktusok erősítéséért

Ápolás

- A szociális ápolásbiztosítás jövője (WIP PKV)
- A svájci ápolási otthonok indikátorai 2019 és 2021 között
- A svájci bentlakásos intézményi és otthoni ápolás indikátorai 2022-ben
- Ápolásra szorulóknak intenzív ápolása életük utolsó évében 2018 és 2020 között Svédországban
- Community Nursing Ausztriában

Dohányzás

- Dohányzás és agyzsugorodás

Várható élettartam

- Várható élettartam és elvesztett potenciális életek a mentális betegek körében
- Születéskor várható élettartam 16 nyugat-európai országban 2019-ben
- Jelentés a születéskor várható élettartam alakulásáról az Egyesült Államokban 2019 és 2021 között (medRxiv, preprint) (2022. 04.)
- A születéskor várható élettartam alakulása az Egyesült Államokban (CDC) (2012. 12.)
- Jó egészségben töltött időskor és születéskor várható élettartam Svájcban
- Várható élettartam és megelőzhető halálozás Európa német nyelvű régióiban 1992 és 2019 között
- Várható élettartam az autisták körében

Szakmai irányelvek

- Irányelvek az intenzív osztályok megterhelésének és a triázs megelőzéséről

Orvosok elleni agresszió

- Politikailag motivált bűncselekmények a német egészségügyben 2021-ben

Gyógyászati eljárások

- Az AOK-biztosító jelentése a gyógyászati eljárások alkalmazásáról 2022-ben – *Heilmittelbericht 2023/2024*

Gyógyszer

- Összefüggés a benzodiazepin megvonása és a halálozás kockázata között tartós benzodiazepin-terápiában részesülő betegek körében
- A réti legyezőfű, avagy a „mezők királynéja”- az aszpirin alapanyaga

Balesetek

- Jelentés a munkabalesetek globális helyzetéről (ILO)
- Munkahelyi balesetek és munkavégzéssel összefüggő megbetegedések Svájcban
- Jelentés a közlekedésbiztonság globális helyzetéről
- Elektromos rollerekkel elszenvedett balesetek incidenciája Finnországban 2019 és 2021 között ; Elektromos rollerekkel és más elektromos kisjárművekkel elszenvedett balesetek Franciaországban 2018 és 2022 között

Hivatásrend

- *Medscape Physician Behavior Report 2023*
- Jelentés az orvosnők és férfi orvosok esélyegyenlőségéről a német egészségügyben
- A nők vezetői szerepfelfogása az orvosi praxisokban
- Katapultülésben a kórházigazgatók (DKI)
- Az egészségügyi személyzet helyzete Svájcban
- Az autonómia hét tézise az egészségügyben
- Az orvosok keresete a világ tizenegy országában
- Jelentés a rezidens orvosok helyzetéről Európában
- A pályakezdő orvosok bérindexe a világ 50 országában
- Jelentés a német orvosok keresetéről a pandémia utáni időszakban – *Medscape Gehaltsreport 2023*
- Hangulatfelmérés a német orvosi praxisok körében

Emberi erőforrás

- Az orvosi személyzet statisztikája Európában 2021-ben (*Eurostat*)
- A szakképzett munkaerő helyzete az egészségügyi és szociális foglalkozások körében Németországban 2022-ben
- Az orvosi személyzet statisztikája Németországban 2022-ben – *Ärztestatistik 2022*
- Személyzetkiesés a német kórházaknál
- Az orvosi praxisok és ambuláns centrumok strukturális adatai Svájcban. 2021-ben minden negyedik orvos 60 éves vagy annál idősebb volt
- Felmérés a munkaerő helyzetéről az orvostechika területén (DKI)

Táplálkozás

- Táplálkozás, kardiovaszkuláris betegségek és halálozás a világ 80 országában
- Táplálkozáspolitikák Németországban: a *Food Environment Policy Index (Food-EPI)* értékelése
- Jelentés a táplálkozás helyzetéről Németországban – *Ernährungsreport 2023*
- Kohorszvizsgálatok a táplálkozásról

Népegészségügy

- *European Health Interview Survey (EHIS) 2019*
- *International Health Policy Survey 2019 (Commonwealth Fund)*
- Rákos megbetegedések a 80 év fölöttiek körében Hollandiában 1990 és 2019 között
- A sporttevékenység szerepe az elesés megelőzésében az időskorúak körében
- Longitudinális kohorszvizsgálat a svéd lakosság egészségi állapotáról
- Jelentés az osztrák lakosság egészségfelméréséről 2022 – *Österreichischer Gesundheitsbericht 2022*
- Az optimális erőnléti edzés hatása a halálozás csökkentésére az időskorúak körében
- A svájci lakossági egészségfelmérés előzetes eredményei

Képzettség

- A valószínűségszámítási ismeretek jelentősége az orvosi gyakorlatban

Szociálpolitika

- Jelentés a szociális ügyek helyzetéről Svájcban 2023-ban – *Statistischer Sozialbericht Schweiz 2023*
- A svájci időskori gondoskodás modellje nemzetközi összehasonlításban
- A három pilléren alapuló svájci időskori biztosítási rendszer, mint nemzetközi reformmodell
- A szociális segélyek statisztikája Svájcban 2020-ban

Minőségügy

- Hogyan viszonyulnak az orvosok a műtéti hibákhoz az Egyesült Államokban?

Időskorúak

- Agyműködés és emlékezet a superagerek körében

Orvostörténet

- Esendőség és halálozás az 1919-es spanyolnátha idején

Sportegészségügy

- Az NDK öröksége: teljesítménysport, dopping, depresszió

Infotainment

- Leonardo da Vinci az anatómus
- A Franklin-expedíció és az ólommérgezés elmélete
- Italozó írók, italozó regényhősök. Az alkoholista Maigret felügyelő esete

Rövidhírek (aleatorikusan):

- Praxishírek (*Arzt & Wirtschaft*)
- Gyógyszerpiaci rövidhírek (*Pharmazeutische Zeitung, Deutsche Apotheker Zeitung*)
- Népegészségügyi rövidhírek (*Robert-Koch-Institut*)